

O PLAN ESTRATÉGICO DE GALICIA.

IV. O PLAN ESTRATÉGICO DE GALICIA.

IV.1. INTRODUCCIÓN

O Plan Estratégico de Galicia (PEG) é unha ferramenta para impulsar e coordinar as distintas estratexias sectoriais da Xunta a medio prazo e ao mesmo tempo favorecer os valores diferenciais de Galicia promovendo a especialización, a calidade e a mellora do valor engadido dos seus produtos.

Para continuar cos bos resultados do PEG 2015-2020, na **segunda metade do ano 2019 comezaron os traballos para a elaboración dun novo Plan Estratégico** que tería como período de vixencia dende 2021 a 2030. Desafortunadamente a crise producida pola Covid-19 retrasou parcialmente os traballos realizados ata ese momento e fixo necesario redirixir os estudos e valorar as novas necesidades da nosa comunidade autónoma.

O novo Plan Estratégico de Galicia 2022-2030 foi aprobado no Parlamento de Galicia o 14 de setembro de 2022, polo que despois de que os orzamentos do ano 2021 e 2022 presentáranse en termos do PEG 2015-2020 promogado, (aínda que con adaptacións ás novas necesidades derivadas da Covid-19), *os orzamentos de 2023 vincúlanse á nova estrutura estratéxica aprobada.*

O *obxectivo xeral* do Plan Estratégico de Galicia 2022-2030 (PEG) podería enunciarse do seguinte xeito: “deseñar as liñas estratéxicas de actuación que convertan a Galicia nunha rexión máis verde, máis dixital, máis resiliente e mellor adaptada aos retos actuais e futuros, que converxa en riqueza coa media española e europea, a partires dun modelo de crecemento sostible e inclusivo baseado no aumento da produtividade a través da innovación, a internacionalización, o apoio ás transicións ecolóxica e dixital, o fomento da calidade do emprego e do produto, e o aumento do benestar da cidadanía galega, en especial o dos máis desfavorecidos, para seguir a artellar unha sociedade ben formada, libre e cohesionada”.

¿Que pretende o Plan?

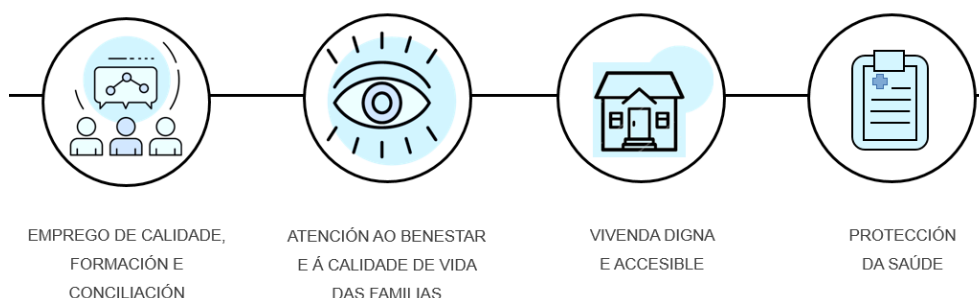
1. *Diseñar a Galicia do futuro*, poñendo no centro o reto demográfico que implicará deseñar e impulsar novas medidas de dinamización, pero tamén outras para garantir o benestar dunha sociedade máis avellentada.
2. *Impulsar medidas que favorezan o paso cara unha Galicia máis ecolóxica e climáticamente neutra*, máis dixital, máis resistente e mellor adaptada aos retos actuais e futuros, con capacidade de axuste para afrontar posibles crises e cun sistema sanitario reforzado e eficiente.
3. *Dar un pulo ao modelo baseado na innovación e o capital humano*, que favoreza unha sociedade moderna, competitiva, solidaria e cohesionada social e territorialmente, con altas taxas de emprego e que sexa de calidade. Aumentar a produtividade incrementando o valor engadido dos seus produtos e posicionándoos en calidade e deseño.
4. *Favorecer os valores diferenciais de Galicia* como factores de desenvolvemento entre os que destacan a lingua, a cultura e o medio ambiente, para facer de Galicia un lugar atractivo para traballar, investir e convivir.
5. *Superar o impacto económico e social causado pola pandemia da Covid-19* e lograr unha recuperación sostible, resistente e inclusiva, que fomente o emprego de calidade e axude a modernizar o tecido produtivo, a través do impulso de proxectos de importancia estratéxica.

6. Mostrar *unha senda previsible, rigorosa e estable* de actuación do goberno, impulsar e coordinar as diferentes estratexias sectoriais da Xunta de Galicia a medio prazo.

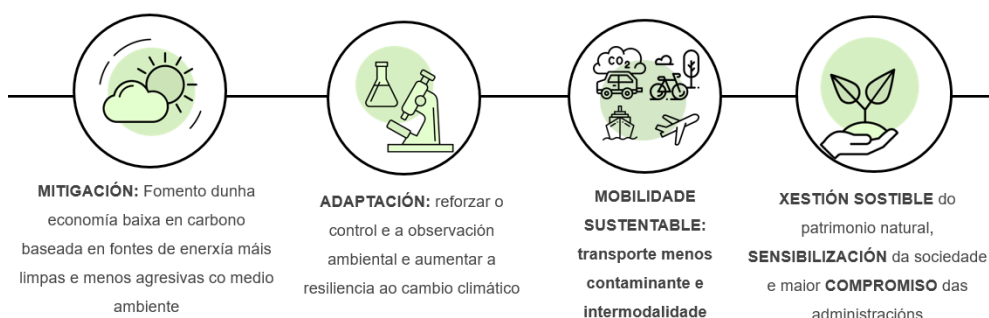
En aras de acadar estes obxectivos, desenvólvense as prioridades de actuación e obxectivos estratéxicos que se agrupan en *cinco eixes*:

- O reto demográfico
- Galicia verde e sostible
- Competitividade e crecemento
- Cohesión social e territorial
- Gobernanza

Eixe 1: O reto demográfico

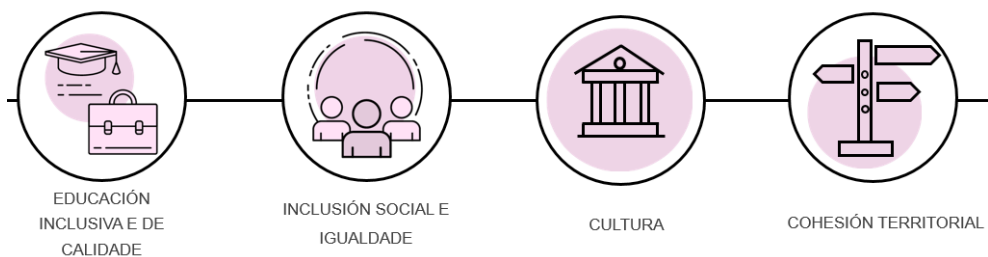
Eixe 2: Galicia verde e sostible

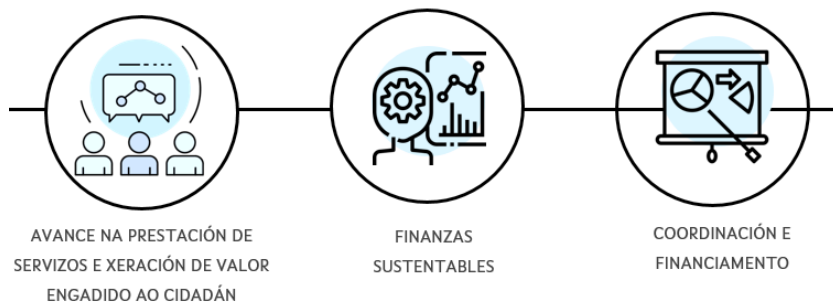
Eixe 3: Competitividade e crecemento

Eixe 4: Cohesión social e territorial

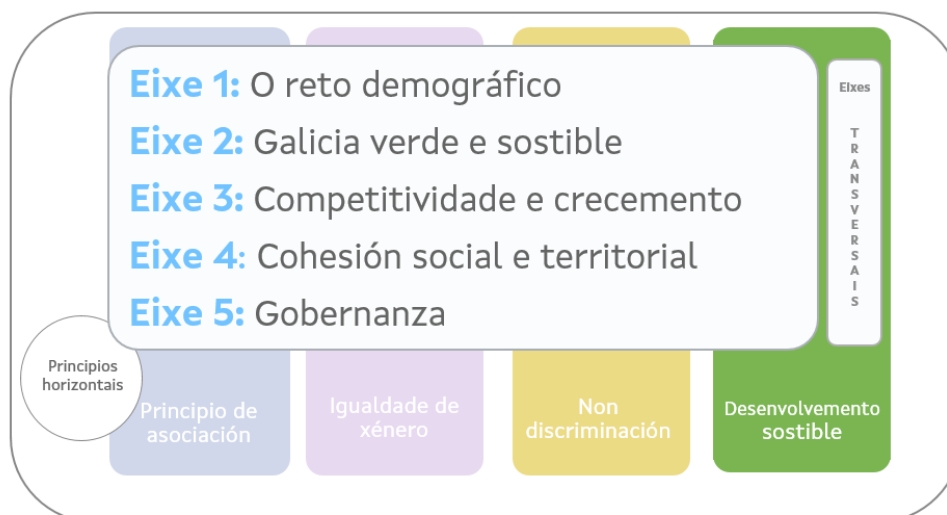

Eixe 5: Gobernanza

Así mesmo, o plan integra os **principios horizontais** de asociación, promoción da igualdade entre homes e mulleres e non discriminación, e desenvolvemento sustentable.

O seguinte cadro mostra unha representación esquemática dos eixes transversais así coma os principios horizontais da estratexia do PEG 2022-2030.

Deste xeito, o PEG 22-30 estaría formado por 5 eixes, 21 prioridades de actuación e 70 obxectivos estratéxicos:

Táboa 1. Estructura Plan Estratéxico de Galicia 2022-2030.

Prioridades de actuación	
Eixe 1	1.1. Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garant a o equilibrio entre a vida profesional e a privada 1.2. Mellorar a atención ao benestar e á calidade de vida das familias 1.3. Mellorar o acceso á vivenda e as súas condicións de habitabilidade 1.4. Fortalecer unha asistencia sanitaria accesible e de calidade
Eixe 2	2.1. Fomento dunha economía baixa en carbono baseada en fontes de enerxía máis limpas e menos agresivas co medio ambiente, dando prioridade as fontes de enerxía renovables. Potenciar a eficiencia enerxética en todos os sectores: público, industrial e doméstico 2.2. Garantir unha mobilidade sustentable 2.3. Garantir unha resposta integral ás necesidades da cidadanía en materia de emerxencias, incluídos os efectos do cambio climático, e aumentar a resiliencia fronte aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais 2.4. Impulsar un modelo de crecemento sostible que aproveite as potencialidades do medio, dando prioridade á xestión eficiente do ciclo da auga, á economía circular e a protección do patrimonio natural
Eixe 3	3.1. Mellorar as capacidades de investigación e innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas 3.2. Impulsar unha transformación dixital inclusiva e sostible 3.3. Impulsar o crecemento e competitividade das PEMES, a transición industrial e o emprendemento 3.4. Promover as infraestruturas produtivas e as de rede 3.5. Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo 3.6. Fomentar o turismo sustentable e de calidade
Eixe 4	4.1. Promover unha educación inclusiva e de calidade 4.2. Facer que o crecemento chegue a toda a cidadanía, en particular ás persoas máis desfavorecidas e apoiar a integración socioeconómica da poboación retornada e inmigrante 4.3. Potenciar a cultura e a lingua galega como elementos clave para construír unha sociedade inclusiva e cohesionada e que contribúa á calidade de vida da cidadanía 4.4. Impulsar a cohesión territorial e desenvolver os servizos no territorio baixo o concepto de cidade única
Eixe 5	5.1. Unha boa administración, que avance na prestación de servizos e xeración de valor engadido á cidadanía, baseada na planificación e a avaliación das políticas públicas. Empregando procedementos sinxelos, accesibles e áxiles que redunden nunha atención eficiente e de calidade 5.2. Unhas finanzas sustentables para un crecemento sano 5.3. Reforzo do autogoberno e coordinación interadministrativa

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública.

Este novo plan estratéxico pode consultarse na páxina web: www.planestratexico2030.gal

IV.2. OBXECTIVOS E PRIORIDADES DE GASTO NOS ORZAMENTOS 2023 DO PLAN ESTRATÉXICO

A asignación financeira dos Orzamentos Xerais para 2023 rexeuse principalmente atendendo ás necesidades de reactivar a economía e atender ás necesidades das familias e empresas, no contexto actual no que aínda se están a superar as consecuencias derivadas da Covid-19 e os novos retos da situación enerxética actual.

Como cada anualidade, faise unha labor de vinculación da estrutura orzamentaria co PEG aos efectos de priorizar os investimentos segundo a lóxica de intervención establecida no Plan. Ademais, se ten en conta a programación dos fondos europeos do período 2021-2027 e a consecución dos obxectivos de desenvolvemento sostible da Axenda 2030.

A través desta asociación, os orzamentos son coherentes cos retos establecidos no PEG a nivel rexional en materia de crecemento e converxencia económica, emprego, I+D+i, educación, inclusión, medio ambiente e dinamización demográfica.

O importe asignado nos **Orzamentos xerais para o ano 2023** ascende a **12.620,3 millóns de euros**, importe referido ao orzamento consolidado e no que non se contempla o capítulo VIII de activos financeiros e dentro do capítulo IX, non se ten en conta a amortización da débeda pública.

Na seguinte táboa se recolle a distribución do orzamento por eixes y prioridades de actuación:

Cadro 1: PEG 2022-2030 no Orzamento 2023

E1. Reto demográfico	Importe	% total	% eixe
PA.1.1. Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garanta o equilibrio entre a vida profesional e a privada	457.877.821	3,6	7,8
PA.1.2. Mellorar a atención ao benestar e á calidade de vida das familias	254.108.692	2,0	4,3
PA.1.3. Mellorar o acceso á vivenda e as súas condicións de habitabilidade	129.783.118	1,0	2,2
PA.1.4. Fortalecer unha asistencia sanitaria accesible e de calidade	5.014.606.218	39,7	85,6
Total	5.856.375.849	46,4	100,0
E2. Galicia verde e sostible	Importe	% total	% eixe
PA.2.1. Fomento dunha economía baixa en carbono baseada en fontes de enerxía máis limpas e menos agresivas co medio ambiente, dando prioridade as fontes de enerxía renovables. Potenciar a eficiencia enerxética en todos os sectores: público, industrial e doméstico	86.610.329	0,7	16,4
PA.2.2. Garantir unha mobilidade sustentable	57.415.665	0,5	10,9
PA.2.3. Garantir unha resposta integral ás necesidades da cidadanía en materia de emerxencias, incluídos os efectos do cambio climático, e aumentar a resiliencia fronte aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais	220.967.915	1,8	41,9
PA.2.4. Impulsar un modelo de crecemento sostible que aproveite as potencialidades do medio, dando prioridade á xestión eficiente do ciclo da auga, á economía circular e a protección do patrimonio natural	162.117.092	1,3	30,8
Total	527.111.001	4,2	100,0
E3. Competitividade e crecemento	Importe	% total	% eixe
PA.3.1. Mellorar as capacidades de investigación e innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas	276.169.069	2,2	15,7
PA.3.2. Impulsar unha transformación dixital inclusiva e sostible	218.257.452	1,7	12,4
PA.3.3. Impulsar o crecemento e competitividade das PEMES, a transición industrial e o emprendemento	195.847.496	1,6	11,1
PA.3.4. Promover as infraestruturas produtivas e as de rede	293.921.247	2,3	16,7
PA.3.5. Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	642.292.648	5,1	36,5
PA.3.6. Fomentar o turismo sustentable e de calidade	134.629.103	1,1	7,6
Total	1.761.117.015	14,0	100,0
E4. Cohesión social e territorial	Importe	% total	% eixe
PA.4.1. Promover unha educación inclusiva e de calidade	2.722.365.093	21,6	71,7
PA.4.2. Facer que o crecemento chegue a toda a cidadanía, en particular ás persoas máis desfavorecidas e apoiar a integración socioeconómica da poboación retornada e inmigrante	883.231.130	7,0	23,3
PA.4.3. Potenciar a cultura e a lingua galega como elementos clave para construír unha sociedade inclusiva e cohesionada e que contribúa á calidade de vida da cidadanía	117.872.151	0,9	3,1
PA.4.4. Impulsar a cohesión territorial e desenvolver os servizos no territorio baixo o concepto de cidade única	71.934.376	0,6	1,9
Total	3.795.402.750	30,1	100,0
E5. Gobernanza	Importe	% total	% eixe
PA.5.1. Unha boa administración, que avance na prestación de servizos e xeración de valor engadido á cidadanía, baseada na planificación e a avaliación das políticas públicas. Empregando procedementos sinxelos, accesibles e áxiles que redunden nunha atención eficiente e de calidade	288.380.307	2,3	42,4
PA.5.2. Unhas finanzas sustentables para un crecemento san	201.107.740	1,6	29,6
PA.5.3. Reforzo do autogoberno e coordinación interadministrativa			
Total	680.309.973	5,4	100,0

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

O tomo dos Orzamentos Xerais correspondente á “**Memoria de Obxectivos e Programas**” contén de modo detallado a descrición das actuacións que deben colaborar a acadar os anteriores obxectivos. Asemade, e como ven sendo habitual, na mesma Memoria de Obxectivos e Programas se dispón de exhaustiva información dos indicadores

de produtividade asociados ás partidas de gasto, co que se posibilita a valoración da eficacia e eficiencia das actuacións de gasto recollidas nos orzamentos.

IV.3. EIXES DE ACTUACIÓN DO PLAN ESTRATÉXICO DE GALICIA (PEG).

O orzamento do Plan Estratéxico de Galicia (en adiante PEG) para o ano 2023 ascende a 12.620,3 millóns de euros, importe referido ao orzamento consolidado, que comprende o das entidades con orzamento limitativo (Administración xeral, organismos autónomos e axencias públicas autonómicas e entidades públicas instrumentais de asesoramento ou consulta) e no que non se contemplan os gastos derivados do capítulo VIII e, dentro do capítulo IX, o relativo á amortización de débeda pública.

A distribución por eixes manifesta que son os gastos destinados ao **o Reto demográfico (eixe 1) e á Cohesión social e territorial (eixe 4)**, os que absorben unha maior parte do orzamento, como garantía e mantemento dos gastos sociais, e coa finalidade de lograr uns servizos públicos de calidade dirixidos á cidadanía, principalmente nos eidos da sanidade, a educación e promoción do emprego, pero tamén en materias coma a inclusión social e o acceso á vivenda. A suma destes eixes supón case as tres cuartas partes do orzamento total.

O eixe 1 “*Reto demográfico*”, ascende 5.856,4 millóns de euros, representando o 46,4% do total dos orzamentos. Neste eixe se recolle o relativo á promoción do emprego, o benestar das familias e a conciliación, o acceso á vivenda e a sanidade.

Por outra banda, o eixe 4 de *Cohesión social e territorial* recolle a educación, o sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes, a promoción da igualdade de oportunidades e a inclusión social dos máis desfavorecidos, a promoción da cultura e lingua galega, e a cohesión territorial. Este eixe ascende **a 3.795,4 millóns de euros, e representa o 30,1% do total do PEG**.

En terceiro lugar por contía orzamentaria, está a aposta pola **competitividade e co crecemento**, o eixe 3, cun orzamento total de **1.761,1 millóns de euros, o 14% sobre o total**. Neste eixe atópanse as políticas de gastos vinculadas á I+D+i, que permitirán manter a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento, así coma as vinculadas ás novas tecnoloxías da información (TICs). Ademais, destaca o fomento da actividade empresarial e comercial, co impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, Neste eixe tamén se recolle o fomento do sector primario e o turismo así coma a garantía dunhas adecuadas infraestruturas produtivas e de rede.

O eixe 2 *Galicie verde e sostible*, destinado a impulsar un **crecemento sustentable e resiliente, baseado nunha economía baixa en carbono, presenta un orzamento de 527,1 millóns de euros, o 4,2% do total**. Neste eixe se recollen as medidas orientadas á eficiencia enerxética e o fomento das enerxías renovables, así coma unha mobilidade sostible que permita reducir as emisións contaminantes á atmosfera. Tamén se establece o reto de impulsar un modelo de crecemento sostible que aproveite as potencialidades do medio, dando prioridade á xestión eficiente do ciclo da auga, á economía circular e a protección do patrimonio natural. Ademais, tamén se recollen medidas encamiñadas a garantir unha resposta integral ás necesidades da cidadanía en materia de emerxencias, incluídos os efectos do cambio climático, e aumentar a resiliencia fronte aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais

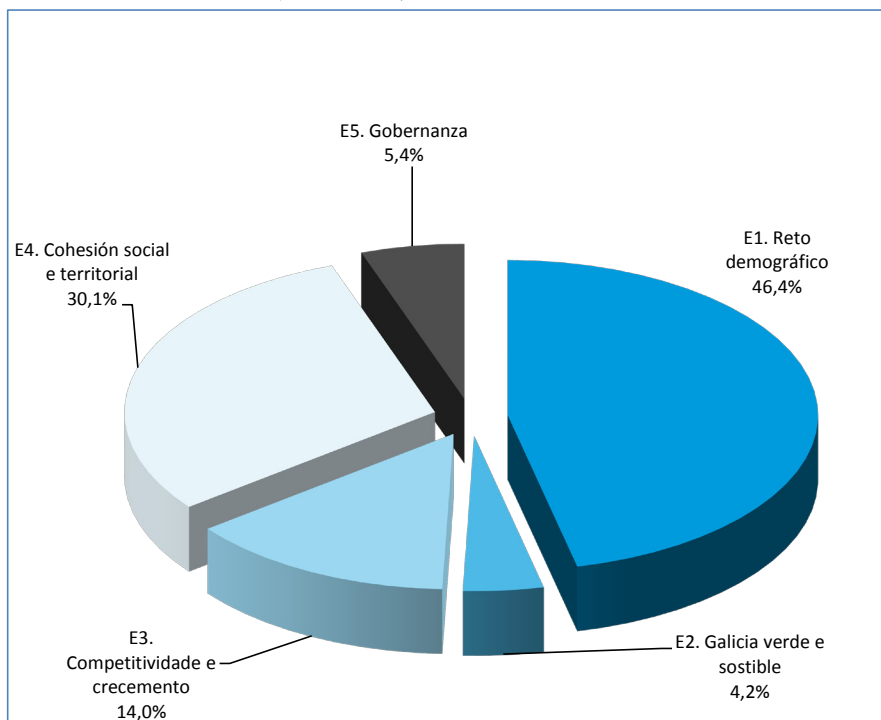
O eixe 5 *Gobernanza* alcanza os **680,3 millóns de euros e o 5,4% do orzamento**. Nel recóllese o obxectivo de alcanzar unha administración que avance na prestación de servizos e xeración de valor engadido á cidadanía, baseada na planificación e a avaliación das políticas públicas, así coma garantir unhas finanzas sustentables para un crecemento san e o reforzo do autogoberno e coordinación interadministrativa.

Cadro 2. Distribución por eixes do PEG 22-30 no orzamento 2023

Eixes	Importe	% total
E1. Reto demográfico	5.856.375.849	46,4
E2. Galicia verde e sostible	527.111.001	4,2
E3. Competitividade e crecemento	1.761.117.015	14,0
E4. Cohesión social e territorial	3.795.402.750	30,1
E5. Gobernanza	680.309.973	5,4
Total	12.620.316.588	100,0

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

Gráfico 1. Distribución por eixes do PEG no orzamento 2023

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

A táboa seguinte mostra o orzamento 2023 por fonte de financiamento:

Cadro 3. Distribución do orzamento 2023 por fonte de financiamento

Fontes de financiamento	Importe	%
Orzamentos Xerais da Comunidade Autónoma	10.469.432.134	83,0
Orzamentos Xerais do Estado	730.502.379	5,8
Marco de Recuperación e resiliencia	527.221.202	4,2
FEDER	395.616.026	3,1
FEADER	227.755.907	1,8
FEP	102.033.627	0,8
FSE	77.010.249	0,6
FCI	38.580.160	0,3
Fondos de Cohesión	32.107.531	0,3
FEAGA	13.024.671	0,1
PGCL	6.034.706	0,0
Outros Fondos europeos	552.607	0,0
INTERREG	349.389	0,0
Transferencias finalistas	96.000	0,0
Total	12.620.316.588	100,0

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

EIXE 1: RETO DEMOGRÁFICO

Este eixe ten por obxectivo incidir naqueles factores que son fundamentais para tratar de modificar a dinámica demográfica actual, caracterizada fundamentalmente por un excesivo avellentamento da poboación, con amplas repercusións na sociedade e o seu crecemento.

Para favorecer que as persoas poidan levar a cabo o seu proxecto familiar en Galicia, así como ter o número de fillos e fillas que desexen, é preciso acadar e manter niveis de emprego elevado e de calidade, desenvolver políticas de conciliación da vida persoal e familiar, garantir unha estrutura de servizos de atención das necesidades das familias, mellorar o acceso e as condicións de habitabilidade da vivenda, ademais de fortalecer unha asistencia sanitaria accesible, de carácter preventivo e curativo, e de boa calidade.

Para acadar este obxectivo, os orzamentos de 2023 programan investimentos nas seguintes prioridades de actuación:

- **PA.1.1. Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garanta o equilibrio entre a vida profesional e a privada.**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2023, son:

- Mellorar a empregabilidade das persoas desempregadas ou inactivas, especialmente entre a poboación xuvenil e aquelas con maiores dificultades de acceso ao mercado laboral. Garantir un proceso de aprendizaxe permanente ao longo da vida laboral. Establecer condicións favorables no mercado laboral para fixar talento. Desenvolver o marco galego de competencias dixitais.
- Aumentar as competencias emprendedoras e impulsar a creación de empresas e iniciativas de traballo por conta propia sustentables.
- Mellorar a situación das persoas empregadas aumentando a calidade do emprego mediante un emprego estable e a tempo completo e promover a progresión profesional. .
- Impulsar e consolidar o desenvolvemento de políticas efectivas para que homes e mulleres poidan harmonizar as súas responsabilidades laborais e familiares en condicións de igualdade e eliminando os estereotipos de xénero. Fomentar medidas de conciliación.

- **PA.1.2. Mellorar a atención ao benestar e á calidade de vida das familias**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Garantir o acceso gratuíto á educación preescolar.
- Completar unha estrutura de servizos de atención das necesidades das familias para favorecer que as persoas poidan levar a cabo o seu proxecto familiar en Galicia. Facilitar o aumento de servizos extraescolares a os menores en idade escolar co gallo de facilitar a conciliación dos pais e nais traballadoras.
- Definir un modelo sustentable de protección social no ámbito do benestar.
- Promover unha cultura e sensibilidade social a favor dos dereitos e deberes da infancia e a adolescencia, así como a súa participación activa na sociedade.
- Mellorar a calidade de vida da xuventude galega, mellorando as súas competencias e capacidades, incrementando o seu benestar e impulsando a participación e o voluntariado.
- Visibilizar e apoiar o papel das persoas maiores na súa contribución ao benestar familiar e promover o seu empoderamento e participación social.

- **PA.1.3. Mellorar o acceso á vivenda e as súas condicións de habitabilidade**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Dar cobertura a un arrendamento accesible como primeiro paso para a independencia das persoas novas, priorizando ás familias con fillos.
- Fomentar a accesibilidade de vivenda para as persoas en situación de vulnerabilidade, con especial atención ás zonas rurais. Axilizar o proceso de accesibilidade.
- Reducir a carga que supón o custe da vivenda para os inquilinos.
- Facilitar o acceso e o mantemento da vivenda en condicións de habitabilidade e nunha contorna inclusiva, poñendo o foco nas familias máis vulnerables con menores, así como nos mozos e mozas.
- Promover os alugueiros sociais, que permitan ás persoas en situación de vulnerabilidade destinar como máximo un 30% dos seus ingresos ao pago da vivenda.
- Erradicar a infravivenda e mobilizar a vivenda baleira.
- Potenciar novos sistemas construtivos máis eficientes tanto dende o punto de vista económico, como do medio ambiente e a enerxía.
- Promover a accesibilidade e a adaptación das vivendas ás necesidades dunha poboación cada vez máis envellecida.

- **PA.1.4. Fortalecer unha asistencia sanitaria accesible e de calidade**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Impulsar un modelo de atención sanitaria moderno e de calidade
- Acadar un sistema sanitario que mellore a saúde da poboación, a calidade, experiencia e formación do paciente, a satisfacción dos profesionais e incrementa a eficiencia.
- proporcionar servizos e prestacións máis próximos á cidadanía ("sanidade no fogar").
- Promover a telemonitorización da asistencia nas patoloxías crónicas de maior impacto en saúde e poñer a disposición da cidadanía ferramentas para o seu autocoidado.
- Aumentar a carteira de servizos dos hospitais comarcais e reforzar a atención primaria.
- Fomentar a promoción da saúde e a prevención de enfermidades.
- Afondar na transformación dixital do sistema sanitario.
- Mellorar a rede de vixilancia epidemiolóxica, en base en novos sistemas de información, como factor determinante para a alerta e promoción da saúde e control de enfermidades.

- Mellorar a satisfacción dos profesionais sanitarios
- Promover infraestruturas sanitarias máis eficientes que melloren a calidade asistencial e sexan respectuosas co medio ambiente.
- Modernizar e adecuar as infraestruturas e o equipamento sanitario ás necesidades de pacientes e profesionais.
- Continuar promovendo a innovación sanitaria, de xeito que Galicia sexa pioneira en materia de I+D+i en materia sanitaria.

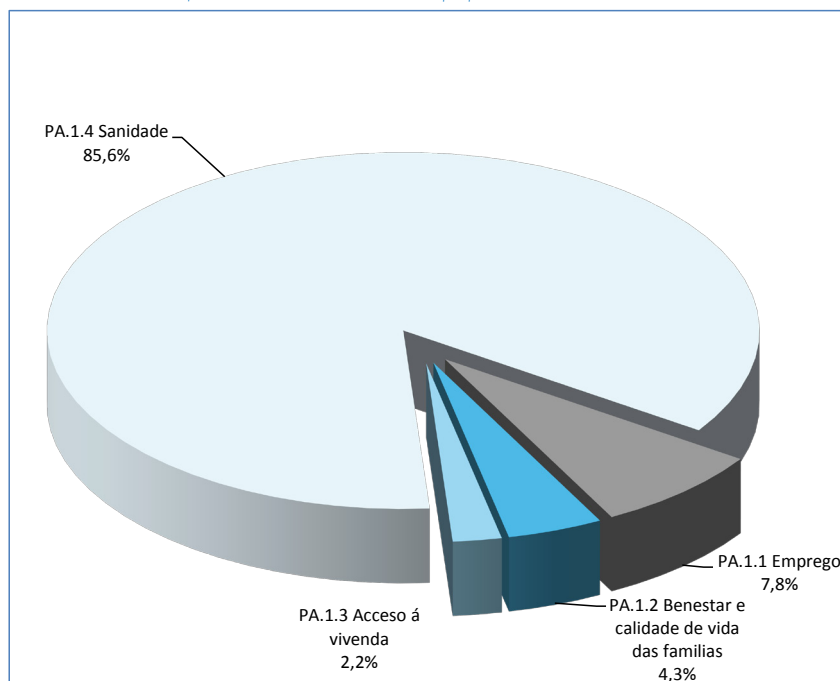
Na seguinte táboa detállase o gasto orzamentario de 2023 neste eixe por prioridade de actuación.

Cadro 4. Distribución do orzamento 2023 por prioridades de actuacións do eixe I

E1. Reto demográfico	Importe	% total	% eixe
PA.1.1. Acadar un nivel de emprego elevado e de calidade, que garanta o equilibrio entre a vida profesional e a privada	457.877.821	3,6	7,8
PA.1.2. Mellorar a atención ao benestar e á calidade de vida das familias	254.108.692	2,0	4,3
PA.1.3. Mellorar o acceso á vivenda e as súas condicións de habitabilidade	129.783.118	1,0	2,2
PA.1.4. Fortalecer unha asistencia sanitaria accesible e de calidade	5.014.606.218	39,7	85,6
Total	5.856.375.849	46,4	100,0

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

Gráfico 2. Distribución do orzamento 2023 por prioridades de actuacións do eixe I

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

EIXE 2: GALICIA VERDE E SOSTIBLE

Para deixar ás vindeiras xeracións unha Galicia sustentable e con futuro é preciso abordar unha estratexia nunha tripla vertente: mitigar a contaminación que estamos a producir como consecuencia de todo tipo de actividades, tanto económicas coma de ámbito persoal; afondar no estudo dos efectos do cambio climático na nosa Comunidade co fin de mellorar a resiliencia ó mesmo e reducir a vulnerabilidade ante posibles eventos adversos; xestión máis sostible do noso patrimonio natural xunto co compromiso da sociedade e da Administración para afrontar o reto de ser menos contaminantes e respectuosos cos nosos recursos.

Polo tanto, este segundo eixe do plan estratéxico está centrado en:

- O fomento dunha economía baixa en carbono baseada en fontes de enerxía máis limpas e menos agresivas co medio ambiente.
- O reforzo do control e da observación ambiental e aumento da resiliencia ao cambio climático.
- A mobilidade sostible, fomentando un transporte menos contaminante e impulsando a intermodalidade.
- A xestión sostible do patrimonio natural, do ciclo da auga e dos residuos, fomentando a sensibilización da sociedade e un maior compromiso das administracións.

Compre mencionar que neste eixo tamén se recollen as actuacións necesarias para garantir unha **resposta integral ás necesidades da cidadanía en materia de emerxencias, incluídos os efectos do cambio climático**. Ademais, neste contexto, e como xa se mencionou anteriormente, un dos principais obxectivos deste eixe é aumentar a resiliencia fronte aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais.

Para acadar este obxectivo, os orzamentos de 2023 programan investimentos nas seguintes prioridades de actuación:

- **PA.2.1. Fomento dunha economía baixa en carbono baseada en fontes de enerxía máis limpas e menos agresivas co medio ambiente, dando prioridade as fontes de enerxía renovables. Potenciar a eficiencia enerxética en todos os sectores: público, industrial e doméstico.**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Mellorar a eficiencia enerxética primaria e final, de xeito que se consiga un aforro enerxético significativo e se reduza a dependencia enerxética do exterior.

- Aumentar a transparencia e a seguridade xurídica no sector enerxético para incentivar os investimentos.
- Fomento da I+D+i tecnolóxica no terreo enerxético, especialmente no campo da eficiencia enerxética e das enerxías renovables. Promover o uso de solucións dixitais.
- Consolidación das boas prácticas en materia de consumo enerxético.
- Diversificar as fontes renovables. Continuar co fomento de actividades asociadas ao ciclo de aproveitamento da biomasa térmica, enerxía eólica e o autoconsumo eléctrico. Impulsar proxectos de enerxías renovables como os gases renovables e as fontes de enerxía mariña entre outras.
- Desenvolvemento de proxectos impulsados por comunidades de enerxías renovables .
- Avanzar en sistemas de almacenaxe deste tipo de enerxía renovable que sexan respectuosos co medio ambiente e a integración paisaxística.

- **PA.2.2. Garantir unha mobilidade sustentable.**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2023, son:

- Fomentar a mobilidade sustentable e alternativa.
- Garantir unha transición xusta, tendo en conta as implicacións que pode ter o fomento do transporte colectivo no sector da automoción.
- Impulsar a intermodalidade e a conexión entre diferentes modos de transporte.
- Superar as barreiras que supón a dispersión xeográfica tanto da poboación coma das empresas.
- Promover a eficiencia no transporte tanto de viaxeiros coma de mercadorías, mellorando as vías e as conexións comerciais existentes.
- Eliminar os estrangulamentos nas infraestruturas de rede fundamentais. Reducir ao mínimo posible as conxestións nos núcleos urbanos.
- Mellorar a regulación no emprego tanto do transporte público como privado.
- Mellora e renovación do parque de vehículos a favor de tecnoloxías máis limpas e eficientes (fundamentalmente, a electricidade de orixe renovable).

- **PA.2.3. Garantir unha resposta integral ás necesidades da cidadanía en materia de emerxencias, incluídos os efectos do cambio climático, e aumentar a resiliencia fronte aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais.**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Consolidar o control e a observación medioambiental. Aumentar a capacidade en investigación e innovación en materia de cambio climático.
- Fortalecer unha resposta integral ás necesidades da poboación, territorio e actividades económicas en materia de emerxencias, protección civil e seguridade pública, así como fortalecer a resiliencia e a capacidade de adaptación aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais.
- Prever e minimizar os danos provocados polos incendios forestais, fenómenos hidrolóxicos e meteorolóxicos extremos e outras catástrofes medioambientais, mellorando a prevención e defensa contra os mesmos.
- Reducir a vulnerabilidade da poboación e das infraestruturas e instalacións fronte aos riscos derivados de fenómenos hidrolóxicos e meteorolóxicos extremos, tales como secas e enchentes.

- **PA.2.4. Impulsar un modelo de crecemento sostible que aproveite as potencialidades do medio, dando prioridade á xestión eficiente do ciclo da auga, á economía circular e a protección do patrimonio natural.**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Contribuír técnica e economicamente para garantir un acceso aos servizos básicos de saneamento e depuración aos cidadáns de Galicia, diminuíndo os desequilibrios territoriais existentes e buscando unha maior eficacia na execución dos investimentos e na explotación de infraestruturas hidráulicas.
- Mellorar a calidade da auga reducindo a contaminación, eliminando o vertedoiro e minimizando a emisión de produtos químicos e materiais perigosos, reducindo a porcentaxe de augas residuais sen tratar e garantir a protección e mantemento do Dominio Público Hidráulico.
- Fomentar e favorecer unha produción máis limpa e modelos de negocio sostibles. Incorporación ao tecido produtivo de procesos de economía circular e potenciar a sensibilización e a información da poboación para mellorar as taxas de reciclaxe de residuos domésticos.
- Fomento da innovación nos procesos de fabricación (especialmente, emprego da biotecnoloxía no sector alimentario); incorporación da I+D+i no desenvolvemento de eco-productos; innovación organizativa nas empresas, sendo fundamental a proximidade xeográfica e a capacidade para traballar de forma interconectada.

- Mellorar a información e difusión da importancia do Patrimonio Natural e da Biodiversidade e garantir o goce, resaltando a importancia dos valores naturais e concienciando á cidadanía sobre a importancia de conservar a Natureza.
- Promoción socioeconómica dos espazos naturais, o desenvolvemento sostible, a mellora da calidade de vida, o apoio ás oportunidades empresariais e o fomento e mellora do emprego nestas zonas.

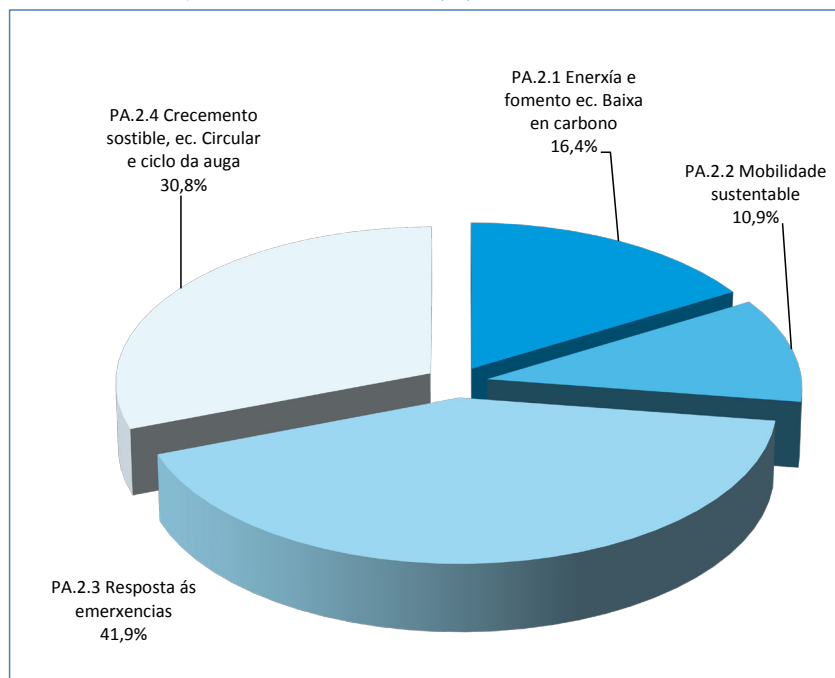
Na seguinte táboa detállase o gasto orzamentario de 2023 neste eixe por prioridade de actuación.

Cadro 5. Distribución do orzamento 2023 por prioridades de actuacións do eixe 2

E2. Galicia verde e sostible	Importe	% total	% eixe
PA.2.1. Fomento dunha economía baixa en carbono baseada en fontes de enerxía máis limpas e menos agresivas co medio ambiente, dando prioridade as fontes de enerxía renovables. Potenciar a eficiencia enerxética en todos os sectores: público, industrial e doméstico	86.610.329	0,7	16,4
PA.2.2. Garantir unha mobilidade sustentable	57.415.665	0,5	10,9
PA.2.3. Garantir unha resposta integral ás necesidades da cidadanía en materia de emerxencias, incluídos os efectos do cambio climático, e aumentar a resiliencia fronte aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais	220.967.915	1,8	41,9
PA.2.4. Impulsar un modelo de crecemento sostible que aproveite as potencialidades do medio, dando prioridade á xestión eficiente do ciclo da auga, á economía circular e a protección do patrimonio natural	162.117.092	1,3	30,8
Total	527.111.001	4,2	100,0

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

Gráfico 3. Distribución do orzamento 2023 por prioridades de actuacións do eixe 2

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

EIXE 3: COMPETITIVIDADE E CRECEMENTO.

Para posibilitar a mellora da competitividade e a mellora do día a día da poboación galega é preciso consolidar e impulsar o investimento en investigación e innovación, apoiar a transformación dixital da economía e a sociedade e facer chegar aos cidadáns e empresas os seus beneficios. Tamén é preciso mellorar os investimentos materiais –infraestruturas- e os inmateriais –procesos, calidade, deseño- e proporcionar ás empresas distintas formas de apoio, especialmente ás pequenas e medianas para xerar un ecosistema consolidado de empresas de tamaño mediano, innovadoras, exportadoras e xeradoras de emprego de calidade.

Este eixe ten como denominador común, a posta en valor do potencial da industria da comunidade autónoma e o fortalecemento do sector primario e o turismo como pan-cas de crecemento, baseado no emprego da investigación e innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas.

Para acadar este obxectivo, os orzamentos de 2023 programan investimentos nas seguintes prioridades de actuación:

- **PA.3.1. Mellorar as capacidades de investigación e innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Fomentar o investimento en I+D+i no sector empresarial, dinamizar a transferencia de coñecemento ao mercado reforzando a colaboración entre os axentes do ecosistema de I+D+i, avanzar na especialización a través da priorización en ámbitos estratéxicos para Galicia, impulsando o liderado empresarial, especialmente das PEMES, na transformación das ideas innovadoras en produtos e servizos de alto valor engadido, xeradores de crecemento, emprego e benestar. Apoiar o talento emprendedor en todos os eidos (xeración, atracción e retención).
- Apoiar os proxectos innovadores nas fases iniciais de lanzamento e a formación empresarial dos innovadores, fomentar a cooperación de liñas innovadoras e de investigación entre PEMES .
- Mellorar a xestión administrativa vinculada a procesos ou instrumentos de apoio á I+D+i e incrementar a eficiencia na xestión dos recursos dispoñibles a partires da avaliación do seu rendemento.
- Mellorar e fortalecer a capacidade investigadora, os resultados e o traballo por proxectos da investigación universitaria galega, desenvolver un sistema de transferencia efectivo que permita capitalizar o coñecemento xerado polo tecido produtivo.
- Promover o liderado dixital fomentando o uso de novas tecnoloxías. Reforzar as capacidades do sistema dixital galego promovendo colaboracións público - privadas para dar resposta aos retos que xorden derivados do desenvolvemento da transformación dixital.

- **PA.3.2. Impulsar unha transformación dixital inclusiva e sostible**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Promover unha Administración dixital innovadora que permitan desenvolver un servizo máis pro activo e personalizado á cidadanía e empresas, aberto e accesible dende calquera lugar e en calquera momento.
- Fomentar a incorporación de tecnoloxías innovadoras para mellorar os modelos de prestación de servizos públicos. Aproveitar os avances el intelixencia artificial e Big Data para mellorar os servizos públicos.
- Situar a Galicia como unha rexión intelixente de referencia en Europa que facilite a adopción de tecnoloxías dixitais de alto impacto tanto no sector público como nos diferentes sectores económicos, prestando especial atención ás PEMES.

- Diseñar actuacións dirixidas a os profesionais e a cidadanía que posibiliten a formación e o desenvolvemento das habilidades precisas para dar resposta á transformación dixital.
 - Impulsar o uso de solucións dixitais para mellorar a xestión e o coñecemento do territorio como base para permitir aumentar a capacidade de adaptación ás necesidades e oportunidades que se lle presenten á Comunidade, dunha forma ordenada, áxil, eficiente e eficaz.
 - Afondar na adopción das novas tendencias tecnolóxicas para aumentar a capacidade de xeración de valor no territorio reducindo o consumo de recursos e mellorando o seu rendemento, avanzando cara a un modelo de rexión sostible e climáticamente neutra.
 - Potenciar a innovación dixital aplicada á dinamización e salvagarda do patrimonio e a produción cultural da Comunidade.
- **PA.3.3. Impulsar o crecemento e competitividade das PEMES, a transición industrial e o emprendemento**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Adoptar medidas para desenvolver, atraer e reter traballo cualificado.
- Impulsar a creación de novas empresas favorecendo ecosistemas empresariais innovadores. Promover o crecemento das empresas e fomentar un entorno empresarial favorable impulsando o desenvolvemento de redes e clústeres.
- Incrementar a competitividade das empresas galegas a través da innovación, o desenvolvemento tecnolóxico, o auxe de sectores de alta complexidade industrial, a transformación dixital da industria e a circularización dos procesos de negocio, apostando pola diferenciación en base ao compoñente tecnolóxico, a calidade a o deseño.
- Fomentar polos de desenvolvemento baseados nas tecnoloxías facilitadoras chave e nas tendencias de transformación dos modelos de negocio na industria.
- Impulsar a formación específica e a recualificación dando resposta ao desenvolvemento das competencias necesarias para afrontar a transformación industrial.
- Garantir as mellores condicións para atraer investimento produtivo e fomentar o aumento da base exportadora das empresas galegas, en especial as PEMES.
- Fomentar a competencia, facilitar o acceso aos mercados e limitar o efecto das normativas que dependen do tamaño das empresas en ter-

mos de emprego e volume de negocio para fomentar o crecemento das mesmas.

- **PA.3.4. Promover as infraestruturas produtivas e as de rede**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Completar a articulación da rede de infraestruturas de transporte de Galicia co exterior e a conexión cos principais eixes exteriores.
- Asegurar que unha alta porcentaxe da poboación se sitúe a 15 minutos ou menos do acceso á rede de Vías de Altas Prestacións.
- Mellorar a calidade da rede viaria para aumentar a súa funcionalidade e seguridade viaria e adaptala á evolución da mobilidade e da tecnoloxía.
- Impulsar o papel do sistema portuario para o crecemento socioeconómico de Galicia e construción de novas infraestruturas.
- Modernización e adecuación das instalacións portuarias existentes, tanto para as actividades pesqueiras como para a actividade náutica recreativa. Mellora da seguridade e das condicións de traballo dos pescadores e demais persoal do sector.
- Garantir os medios precisos para desenvolver un modelo de negocio en cada dársena máis adecuado ás necesidades das actividades con maior demanda e máis eficiente enerxéticamente e respectuoso co medio mariño.

- **PA.3.5. Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Renovar e modernizar as explotacións agrogandeiras para aumentar a súa competitividade. Incrementar o tamaño e a rendibilidade das empresas do sector.
- Avanzar na cadea de valor do sector agrogandeiro e fomentar a diferenciación do produto. Impulsar a Marca Galicia e velar polo prestixio das denominacións xeográficas de calidade.
- Aproveitar as oportunidades que supón a economía circular para a mellora da eficiencia nas explotacións e xerar novos nichos de negocio.
- Minorar o impacto da agricultura e a gandería no medio ambiente.
- Garantir un nivel axeitado de protección da sanidade animal e da cadea alimentaria e dos vexetais.
- Abordar a planificación de ordenación dos recursos forestais de cara a integrala no marco da ordenación do territorio.

- Completar un Mapa de solos de Galicia que permita mellorar o coñecemento das tipoloxías de solos, superficies, especies e permita coñecer a súa sensibilidade e resistencia fronte aos distintos axentes degradativos.
- Mellorar a contribución do monte galego á conservación da natureza, á biodiversidade e ao patrimonio natural galego dos recursos xenéticos forestais, así como a prestación doutros servizos ecosistémicos relacionados co cambio climático e as enerxías renovables. Potenciar actuacións de forestación e silvicultura que, ademais de valorizar os produtos do monte, supoñan unha medida preventiva para diminuír o risco de incendios forestais. Mellorar a capacidade de absorción do sector forestal e fomentar os produtos madereiros como depósitos de carbono.
- Modernización das actividades e das instalacións empregadas para levar a cabo as actividades de pesca e acuicultura, especialmente a través do desenvolvemento tecnolóxico (industria 4.0), a innovación e a transferencia de coñecemento. Incremento da tecnificación das tarefas.
- Garantir un emprego eficiente dos recursos naturais e o mantemento, conservación e recuperación do medio mariño e a súa valorización e explotación sostible.
- Fomentar a diversificación de actividades do sector pesqueiro mediante a posta en marcha de programas de formación, de actuacións de demostración e de apoio ás iniciativas de novas actuacións.
- Fomentar a investigación para o coñecemento e control das patoloxías dos organismos mariños sometidos á explotación comercial mediante a pesca, o marisqueo e a acuicultura.
- Seguir a controlar a calidade e a seguridade alimentaria dos produtos do mar. Mellorar a trazabilidade dos produtos pesqueiros que permita avanzar na loita contra a pesca ilegal.
- Mellora da eficiencia enerxética nos medios e instalacións empregados para as actividades e redución do impacto das mesmas no medio mariño.
- Desenvolver sectores da comercialización e transformación cun elevado potencial de crecemento reforzando tamén a cadea de innovación.
- Promover o emprego, o crecemento, a inclusión social e o desenvolvemento local nas zonas rurais, incluíndo a bioeconomía e a silvicultura sustentable.
- Potenciar un desenvolvemento económico sostible e un desenvolvemento territorial cohesionado, a través do fomento da creación e consolidación de actividades económicas sostibles no medio rural a través de PEMES, fomento da diversificación das actividades económicas sostibles no medio rural, fomento da competitividade das actividades econó-

micas vinculadas ao mundo agroforestal, apoio á creación de emprego e fomento do autoemprego.

- Contribuír á mellora da calidade de vida dos habitantes do rural
- Contribuír á construción dun territorio rural intelixente no marco da acción da UE a favor dos pobos intelixentes. Elaborar e xestionar propostas de proxecto europeos neste eido e no do desenvolvemento rural.

- **PA.3.6. Fomentar o turismo sustentable e de calidade**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Afianzar a imaxe de Galicia como destino seguro.
- Diversificar na promoción do Camiño de Santiago, mediante o reforzo da visibilidade das rutas oficiais menos transitadas.
- Fomentar a actividade turística sostible co medio ambiente, tratando de minimizar a pegada que as actividades turísticas teñen no medio natural. Deseño dunha estratexia en liña cos obxectivos da Axenda 2030.
- Favorecer a creación e a comercialización de novos produtos turísticos que respondan ás demandas do viaxeiro post COVID-19.
- Apoio ao tecido asociativo de xeito que permita fomentar o traballo cooperativo e o establecemento de sinerxías.
- Impulsar dunha oferta de calidade.
- Potenciar a especialización das empresas do sector nas posibles actuacións de lecer e culturais que poden facer os viaxeiros na contorna, co fin de mellorar e enriquecer a experiencia dos clientes.
- Fomentar procesos de formación e emprendemento no sector a través de iniciativas de aceleración turística empresarial que contribúan ao desenvolvemento dun sector turístico moderno e rendible, con respostas para as novas necesidades da realidade derivada da pandemia.

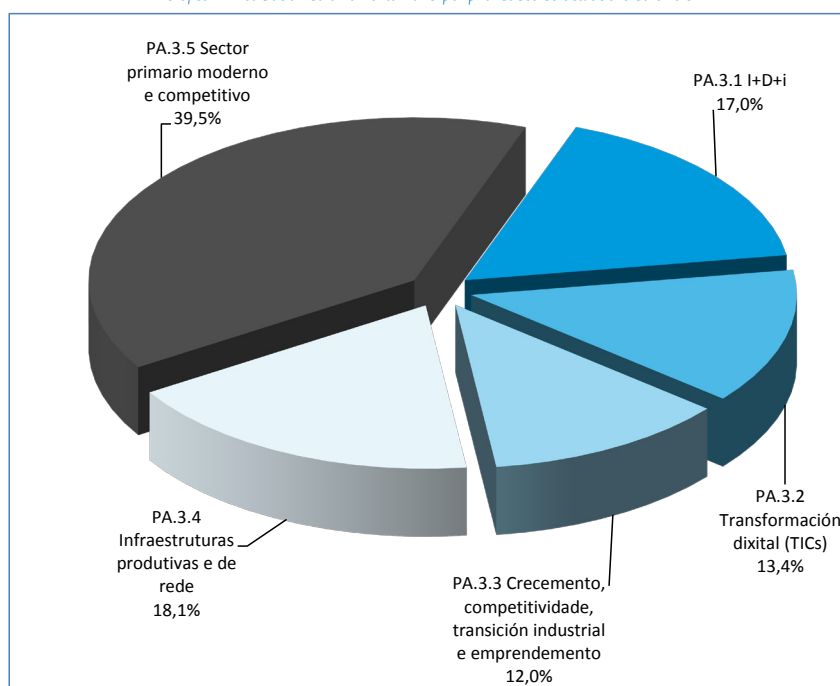
Na seguinte táboa detállase o gasto orzamentario de 2023 neste eixe por prioridade de actuación.

Cadro 6. Distribución do orzamento 2023 por prioridades de actuacións do eixe 3

E3. Competitividade e crecemento	Importe	% total	% eixe
PA.3.1. Mellorar as capacidades de investigación e innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas	276.169.069	2,2	15,7
PA.3.2. Impulsar unha transformación dixital inclusiva e sostible	218.257.452	1,7	12,4
PA.3.3. Impulsar o crecemento e competitividade das PEMES, a transición industrial e o emprendemento	195.847.496	1,6	11,1
PA.3.4. Promover as infraestruturas produtivas e as de rede	293.921.247	2,3	16,7
PA.3.5. Aproveitar as potencialidades de Galicia cara a un sector primario moderno e competitivo	642.292.648	5,1	36,5
PA.3.6. Fomentar o turismo sustentable e de calidade	134.629.103	1,1	7,6
Total	1.761.117.015	14,0	100,0

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

Gráfico 4. Distribución do orzamento 2023 por prioridades de actuacións do eixe 3

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

EIXE 4. COHESIÓN SOCIAL E TERRITORIAL

Unha Galicia máis cohesionada esixe promover unha educación de calidade e inclusiva, a inclusión social das persoas en situación de vulnerabilidade, risco de pobreza ou exclusión social, loitar contra calquera tipo de discriminación e asegurar a igualdade de oportunidades e a igualdade entre homes e mulleres. Ademais, é preciso apostar pola

dinamización da vida nas zonas rurais e costeiras non urbanas, buscando unha modernización e diversificación da estrutura económica que garanta o equilibrio territorial e a sustentabilidade poboacional, social, económica e ambiental. Todo isto, coa consolidación da cultura e a lingua galega como valores esenciais e imprescindibles para o desenvolvemento integral da sociedade.

Para acadar este obxectivo, os orzamentos de 2023 programan investimentos nas seguintes prioridades de actuación:

- **PA.4.1. Promover unha educación inclusiva e de calidade**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Acadar un rendemento escolar por enriba da media europea, reducindo aínda máis o fracaso escolar e o abandono educativo temperán e mellorar os resultados educativos do conxunto do alumnado.
- Promover unha educación igualitaria, equitativa, accesible e inclusiva eliminando os obstáculos de acceso do alumnado ao sistema educativo galego.
- Reforzar o sistema educativo mediante a súa adaptación aos novos retos, a modernización, incluídas as infraestruturas, e o desenvolvemento de novas capacidades para a economía dixital e as vocacións científicas, perfeccionando o sistema plurilingüe.
- Elevar a cualificación do alumnado na FP de grao medio e superior, mellorando a súa calidade. Aumentar a participación en formación profesional dual e aprendizaxe práctica, establecendo unha relación directa coas empresas e axustando as competencias impartidas á estrutura produtiva de Galicia.
- Racionalizar e mellorar a oferta académica universitaria que dea resposta ás necesidades do alumnado e do mercado laboral. Acadar unha maior integración das universidades galegas co tecido económico e social, non só no ámbito da investigación, senón tamén no ámbito da docencia e recuperar o liderado da Universidade como motor de cambio da sociedade galega. Fomentar a colaboración entre as universidades, a súa internacionalización e afondar na especialización dos campus. Aumentar a transparencia e a rendición de contas das Universidades galegas.
- Adaptar a rede escolar á menor demanda. Mellorar a eficiencia dos recursos escolares e reforzar as redes escolares no rural. Utilizar ferramentas dixitais para mellorar a prestación do transporte escolar e pechar fendas nas competencias dixitais

- **PA.4.2. Facer que o crecemento chegue a toda a cidadanía, en particular ás persoas máis desfavorecidas e apoiar a integración socioeconómica da poboación retornada e inmigrante**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Consolidar un sistema de garantía de ingresos para que as persoas con carencia de recursos económicos en situación ou risco de exclusión social poidan acceder aos recursos básicos.
- Impulsar a inclusión social e laboral das persoas en situacións de vulnerabilidade, pobreza ou exclusión social e loitar contra calquera forma de discriminación ademais de garantir a igualdade de oportunidades e o acceso aos servizos públicos da poboación retornada e inmigrante. Mellorar os itinerarios personalizados e avaliar os seus resultados, vencellar os servizos sociais e de emprego en torno a os itinerarios.
- Dar un pulo á garantía de recursos nos fogares nos que habiten persoas en situación de dependencia e atender as necesidades derivadas da mesma.
- Mellorar a atención social e a calidade de vida das persoas con discapacidade e das persoas maiores, garantindo a accesibilidade universal e fomentando a eliminación de calquera tipo de barreira que impida a súa participación en termos de igualdade, así como previr as situacións de dependencia.
- Acadar a igualdade de oportunidades entre homes e mulleres, impulsando unha maior e mellor participación das mulleres en todos os ámbitos sociais e profesionais e nos procesos de toma de decisións.
- Erradicar a violencia de xénero en calquera das súas modalidades e consecuencias articulando unha resposta global e coordinada.
- Garantir a igualdade de oportunidades e o acceso ao mercado laboral e aos servizos públicos da poboación retornada e inmigrante.
- Mellorar a cobertura socioasistencial á emigración galega e á poboación retornada e inmigrante.
- Facilitar o retorno orientado e amparado a Galicia de galegos e galegas no exterior, persoas de segunda e terceira xeración que poidan asentarse en Galicia.
- Vender un modo de vida galego, para posicionar Galicia como lugar atraínte para residir e traballar.

- **PA.4.3. Potenciar a cultura e a lingua galega como elementos clave para construír unha sociedade inclusiva e cohesionada e que contribúa á calidade de vida da cidadanía**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Estimular a produción cultural e a súa distribución, apoiando a innovación cultural e a transversalidade da creatividade nos sectores produtivos, facilitando o acceso á cultura da cidadanía e avanzando na súa proxección exterior e internacionalización.
- Apoiar á industria de contidos culturais, dende a artesanía ata o audiovisual, para que aproveite as oportunidades que ofrece un mercado global e dixitalizado.
- Fortalecer a programación e os servizos dispoñibles nas bibliotecas, arquivos, museos e centros de interpretación, para lograr a participación activa da cidadanía como usuaria destes servizos e como consumidora dunha oferta cultural de calidade.
- Protexer, conservar, poñer en valor e difundir o patrimonio cultural de Galicia como un recurso vivo, accesible e interesante para os nosos cidadáns e visitantes.
- Fomentar e difundir o uso do galego nos diferentes sectores da sociedade, principalmente nos considerados prioritarios e estratéxicos, e desenvolver actividades de formación do galego. Desenvolver políticas lingüísticas eficaces destinadas a conseguir que a cidadanía teña garantida a posibilidade de vivir en galego en todos os ámbitos.

- **PA.4.4. Impulsar a cohesión territorial e desenvolver os servizos no territorio baixo o concepto de cidade única**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Implementar modelos de negocio e desenvolvemento que fomenten a diversificación dos nichos de mercado laboral rural. Favorecer o desenvolvemento dun tecido agroindustrial, co impulso de actividades ligadas ao I+D+i e facilidades para a súa implantación. Impulsar e facilitar unha formación e profesionalización adecuadas ás necesidades dos novos.
- Favorecer a conectividade TIC necesaria para garantir a vertebración dixital do territorio de xeito seguro e sostible. Posta en marcha da plataforma Galicia territorio intelixente, que consolide en base cartográfica única toda a información en tempo real xerada a través das redes de sensorización, captación de imaxes e outras fontes de datos,

- Ordenación urbanística do territorio galego respectando a paisaxe de Galicia e potenciando os valores naturais da mesma. Mellorar a información cartográfica e desenvolver as directrices de ordenación do territorio
- Impulsar a planificación integrada das políticas e servizos territoriais e de xeito coordinado entre as diferentes competencias e administracións.
- Fomentar solo empresarial accesible mediante distintas fórmulas e acorde cos plans territoriais, os condicionamentos loxísticos e a demanda en cada territorio, así como a creación de reservas de solo estratéxicas con destino á implantación de iniciativas empresariais en Galicia.
- Mellora da gobernanza municipal e da cooperación intermunicipal de cara á maior eficiencia na prestación dos servizos públicos básicos.

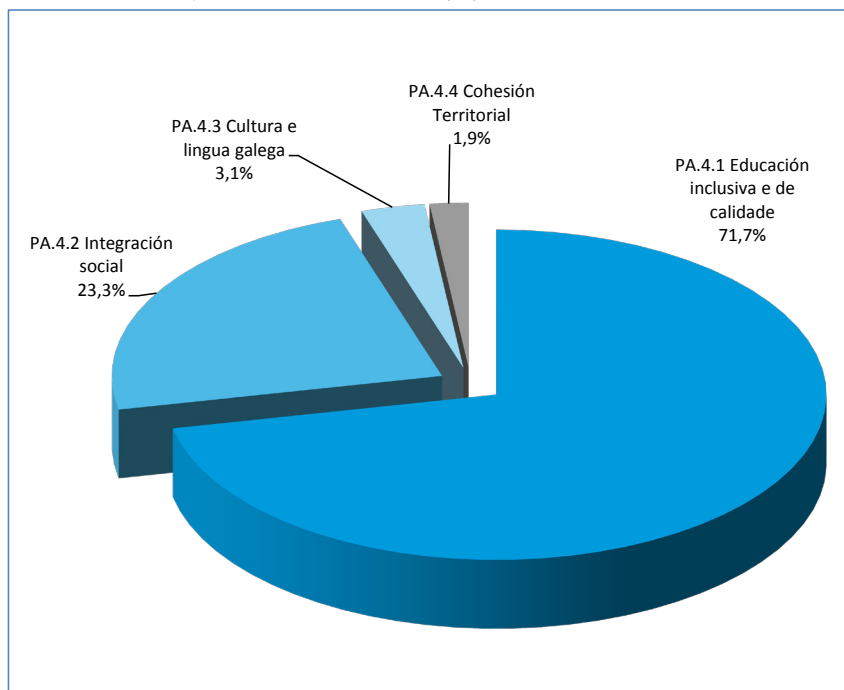
Na seguinte táboa detállase o gasto orzamentario de 2023 neste eixe por prioridade de actuación.

Cadro 7. Distribución do orzamento 2023 por prioridades de actuacións do eixe 4

E4. Cohesión social e territorial	Importe	% total	% eixe
PA.4.1. Promover unha educación inclusiva e de calidade	2.722.365.093	21,6	71,7
PA.4.2. Facer que o crecemento chegue a toda a cidadanía, en particular ás persoas máis desfavorecidas e apoiar a integración socioeconómica da poboación retornada e inmigrante	883.231.130	7,0	23,3
PA.4.3. Potenciar a cultura e a lingua galega como elementos clave para construír unha sociedade inclusiva e cohesionada e que contribúa á calidade de vida da cidadanía	117.872.151	0,9	3,1
PA.4.4. Impulsar a cohesión territorial e desenvolver os servizos no territorio baixo o concepto de cidade única	71.934.376	0,6	1,9
Total	3.795.402.750	30,1	100,0

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

Gráfico 5. Distribución do orzamento 2023 por prioridades de actuacións do eixe 4

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

EIXE 5 GOBERNANZA

Unha administración pública orientada a resultados e aliñada cos obxectivos do plan é fundamental para o seu desenvolvemento con éxito. A mellora da xestión remata coa rendición de contas, a transparencia e a avaliación de políticas públicas.

Para iso, resulta necesario avanzar no proceso de modernización da función pública, que tamén se verá afectada pola situación demográfica, polo que debe adaptarse ás novas necesidades e disponibilidades dun persoal que estará mellor formado, debendo aproveitar as oportunidades que ofrece a dixitalización. É preciso, así mesmo, seguir a garantir a sustentabilidade das finanzas autonómicas a medio prazo nun contexto extraordinariamente condicionado polas consecuencias da crise sanitaria, que permitan achegar os recursos precisos para financiar os servizos públicos de calidade e as políticas de apoio competencia das administracións.

Para acadar este obxectivo, os orzamentos de 2023 programan investimentos nas seguintes prioridades de actuación:

- **PA.5.1. Unha boa administración, que avance na prestación de servizos e xeración de valor engadido á cidadanía, baseada na planifi-**

cación e a avaliación das políticas públicas. Empregando procedementos sinxelos, accesibles e áxiles que redunden nunha atención eficiente e de calidade

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Avanzar cara unha administración que aposte por unha revisión da súa función pública, baseada na estratexia, na planificación e na profesionalidade.
- Basear a cobertura de necesidades de recursos humanos na administración na procura do suficiente equilibrio entre a captación de talento novo e externo e o impulso da carreira profesional.
- Determinar as necesidades de selección e renovación do persoal na cobertura de vacantes e especialmente en elementos cualitativos, como as cargas de traballo, as necesidades funcionais e os novos perfís profesionais.
- Adaptar a actual estrutura da función pública aos retos dunha administración máis dixitalizada e baseada na análise, que afronte o cambio da automatización de procesos para afondar na procura e avaliación de novas necesidades públicas.
- Circunscribir a feitos excepcionais os contratos de duración determinada derivados de circunstancias previsibles ou imprevisibles, fornecendo un sistema de cobertura máis áxil e unha adaptación flexible das estruturas organizativas ás necesidades do servizo público.
- Implantar e consolidar un sistema que valore o traballo por obxectivos e por proxectos, que permita medir o traballo realizado e analizar, a partir da métrica, o cumprimento dos obxectivos das políticas públicas, que facilite a avaliación das mesmas e a rendición de contas.
- Acadar unha maior profesionalización do persoal ao servizo das Administracións públicas, impartindo unha formación de calidade e promovendo a formación continuada ao longo da vida profesional dos empregados públicos. Fomentar a formación e a práctica nas competencias e habilidades transversais, en especial as directivas e as especializadas.

- PA.5.2. Unhas finanzas sustentables para un crecemento san

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Impulsar a racionalización e eficiencia no gasto público, seguir a xestionar os recursos públicos con criterios de eficacia e economía, aplicando políticas de revisión do gasto para garantir a sustentabilidade do mesmo.

- Continuar o desenvolvemento dos procesos de dixitalización xa iniciados, que permitan detectar brechas de ineficiencia con máis criterio e celeridade.
- Revisión da aliñación dos programas orzamentarios cos obxectivos estratéxicos e indicadores do PEG, o que servirá de apoio a un sistema de xestión orientado a resultados.
- Renovar e mellorar as infraestruturas públicas con criterios de eficiencia enerxética, co obxecto de mellorar a calidade dos servizos públicos reducindo o custe de funcionamento.
- Administrar os recursos públicos de forma eficaz e eficiente, mediante unhas finanzas sostibles que se manteñan nuns niveis de débeda nos mellores dentro das CCAA, e financiados cun sistema tributario estable, competitivo e que reverte á cidadanía a boa xestión en forma de rebaixas tributarias, en función das posibilidades de cada conxuntura.
- O sistema de financiamento debe ser o elemento de peche que garanta a suficiencia financeira para impulsar as políticas de gasto que posibiliten a consecución dos obxectivos estratéxicos e, por tanto, o exercicio do autogoberno.
- Fomentar a concienciación e sensibilización para lograr que se asimile a responsabilidade fiscal como un valor de conciencia social e de respecto polos servizos públicos.
- Promover o cumprimento adecuado das obrigacións tributarias, achegar seguridade xurídica e económica ás operacións, e reducir a litixiosidade.
- Avanzar na colaboración con outras administracións públicas, con entidades privadas ou con institucións ou organizacións representativas de sectores ou intereses sociais, laborais, empresariais ou profesionais, e, especificamente, co obxecto de facilitar o desenvolvemento do seu labor para potenciar o cumprimento cooperativo das obrigacións tributarias, cos colexios e asociacións de profesionais da asesoría fiscal.

- **PA.5.3 Reforzo do autogoberno e coordinación interadministrativa.**

Os principais resultados que se pretenden conseguir nesta prioridade de actuación:

- Mellorar e consolidar a integración de recursos gobernamentais de información e procesos, e por tanto a interoperación de sistemas de información interdependentes.
- Estructurar e mellorar os servizos públicos con rutas interinstitucionais apoiadas en tecnoloxías dixitais, a partir da reutilización de datos.

- Impulsar unha gobernanza do dato transversal, para xestionar de forma eficiente e efectiva a información, logrando con iso realizar unha mellor toma de decisións.
- Dispoñer dunha visión integral e integrada naquelas actuacións dirixidas a determinados segmentos de poboación considerados como prioritarios polo conxunto das administracións públicas.
- Impulsar unha maior horizontalidade entre as administracións públicas que permita a transferencia do coñecemento e a aprendizaxe mutua.
- Impulsar a coordinación e canalización das actividades da Xunta en relación coas iniciativas de control e impulso do Parlamento de Galicia e as relacións institucionais coa administración xeral do Estado e a cooperación horizontal coas demais comunidades autónomas.
- Reforzar a coordinación das actuacións dos distintos departamentos da Xunta.
- Fortalecer a acción exterior de Galicia, especialmente nas relacións coa Unión Europea e na cooperación transfronteiriza.
- Mellorar a coordinación e colaboración das diferentes administracións, impulsando a xestión de proxectos compartidos e o despregamento de infraestruturas de servizos de usos múltiples que revertan o despoamento rural.

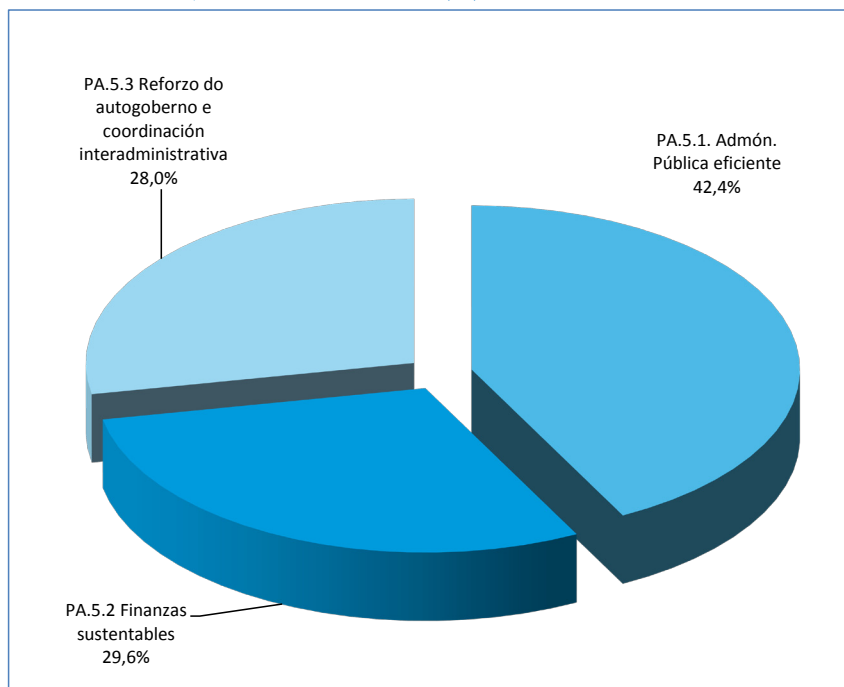
Na seguinte táboa detállase o gasto orzamentario de 2023 neste eixe por prioridade de actuación.

Cadro 8. Distribución do orzamento 2023 por prioridades de actuacións do eixe 5

E5. Gobernanza	Importe	% total	% eixe
PA.5.1. Unha boa administración, que avance na prestación de servizos e xeración de valor engadido á cidadanía, baseada na planificación e a avaliación das políticas públicas. Empregando procedementos sinxelos, accesibles e áxiles que redunden nunha atención eficiente e de calidade	288.380.307	2,3	42,4
PA.5.2. Unhas finanzas sustentables para un crecemento san	201.107.740	1,6	29,6
PA.5.3 Reforzo do autogoberno e coordinación interadministrativa			
Total	680.309.973	5,4	100,0

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

Gráfico 6. Distribución do orzamento 2023 por prioridades de actuacións do eixe 5

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

IV.4. A POLÍTICA DE COHESIÓN DA UNIÓN EUROPEA 2021-2027

A política de cohesión é a principal política de investimento da Unión Europea. Contribúe a reforzar a cohesión económica, social e territorial e o seu obxectivo é corrixir os desequilibrios entre países e rexións, atendendo ás prioridades políticas da Unión, especialmente as transicións verde e dixital.

Para acadar estes obxectivos e abordar as diversas necesidades de desenvolvemento en todas as rexións da UE asignáronse, dentro do **Marco Financeiro Plurianual (MFP)**, 337.735 millóns de euros a prezos de 2018, case un terzo do mesmo.

A adopción definitiva do paquete lexislativo da política de cohesión para 2021-2027, polo Consello o 28 de maio, e a súa aprobación polo pleno do Parlamento Europeo, o 23 de xuño de 2021, marca a etapa final do procedemento lexislativo e permite a entrada en vigor da lexislación sobre cohesión o 1 de xullo.

As principais novidades da política de cohesión 2021-2027 son:

- O apoio ás prioridades da Unión Europea concretadas en cinco obxectivos políticos:

a) unha **Europa máis competitiva e intelixente**, promovendo unha transformación económica innovadora e intelixente e unha conectividade rexional ás tecnoloxías da información e das comunicacións;

b) unha **Europa máis verde**, baixa en carbono, en transición cara a unha economía con cero emisións netas de carbono e resiliente, promovendo unha transición enerxética limpa e equitativa, o investimento verde e azul, a economía circular, a mitigación e adaptación ao cambio climático, a prevención e xestión de riscos e a mobilidade urbana sustentable;

c) unha **Europa máis conectada**, mellorando a mobilidade;

d) unha **Europa máis social e inclusiva**, por medio da aplicación do alicerce europeo de dereitos sociais;

e) unha **Europa máis próxima aos seus cidadáns**, fomentando o desenvolvemento integrado e sustentable de todo tipo de territorios e iniciativas locais.

- A **concentración temática** nos obxectivos máis relevantes para unha Europa competitiva e orientada ao futuro, con contribucións mínimas nacionais aos obxectivos climáticos.

- Aplicación do **principio de «non causar danos significativos»** aos obxectivos medioambientais.

- A definición dun obxectivo político concreto aplicado unicamente a través de estratexias de **desenvolvemento territorial e local**.

- **Simplificación**, que implica entre outros aspectos, informes máis sinxelos e frecuentes, controis máis lixeiros dos programas, ampliación da posibilidade de utilizar opcións de custos simplificados e financiamento non vinculado aos sistemas de custos.

- Establecemento dunha lista limitada de **condicións favorecedoras** co fin de garantir os requisitos previos necesarios para o uso eficaz e eficiente da axuda da Unión concedida polos Fondos.

- Programación flexible adaptada aos novos retos e necesidades emerxentes coa asignación do importe da **flexibilidade**, correspondente ao 50% da contribución para os exercicios 2026 e 2027, despois da revisión intermedia da situación socioeconómica e os posibles novos retos.

- Disposicións reforzadas en materia de visibilidade e **comunicación**.

- A **porcentaxe de cofinanciamento** do obxectivo de investimento en emprego e crecemento a nivel de cada prioridade, non superará as porcentaxes seguintes: o 85

% para as rexións menos desenvolvidas; o 70 % para as rexións en transición clasificadas como rexións menos desenvolvidas no período 2014-2020; o **60 % para as rexións en transición**; o 50 % para as rexións máis desenvolvidas clasificadas como rexións en transición ou cun PIB per cápita inferior ao 100 % no período 2014-2020 e o 40 % para as rexións máis desenvolvidas.

- Os recursos do FEDER e do FSE+ destinados ao obxectivo de investimento en emprego e crecemento asignaranse entre as seguintes **tres categorías de rexións** de nivel NUTS 2:

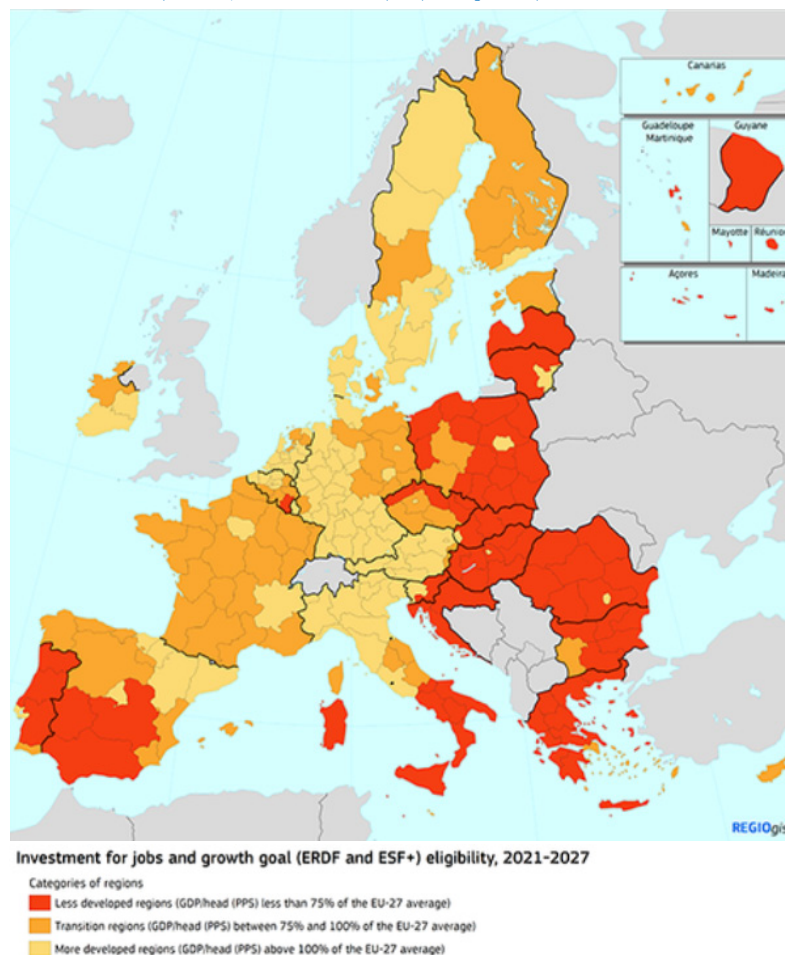
a) **rexións menos desenvolvidas**, cuxo PIB per cápita sexa inferior ao 75% do PIB medio per cápita da UE-27;

b) **rexións en transición**, cuxo PIB per cápita estea entre o 75% e o 100% do PIB medio per cápita da UE-27;

c) **rexións máis desenvolvidas**, cuxo PIB per cápita sexa superior ao 100 % do PIB medio per cápita da UE-27.

A clasificación das rexións nunha das tres categorías de rexión determinarase en función da relación entre o PIB per cápita de cada rexión, medido en niveis de poder adquisitivo e calculado sobre a base das cifras da Unión correspondentes ao período 2015-2017, e o PIB medio per cápita da UE-27 no mesmo período de referencia.

Mapa 1. Clasificación das rexións europeas por categorías no período 2021-2027

Fonte: Comisión Europea

A política de cohesión desenvólvese a través dos seguintes fondos específicos:

- o **Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER)** para investir no desenvolvemento social e económico de todas as rexións e cidades da UE,
- o **Fondo de Cohesión (FC)**, para investir no medio ambiente e transporte nos países menos prósperos da UE,
- o **Fondo Social Europeo Plus (FSE+)** para apoiar o emprego e crear unha sociedade xusta e socialmente inclusiva nos países da UE
- e o **Fondo de Transición Xusta (FTX)** para apoiar ás rexións máis afectadas pola transición cara á neutralidade climática.

No caso da nosa comunidade non se recibe financiamento do FC debido a que España supera o 90% da renda nacional bruta per cápita media europea.

AS CIFRAS DA POLÍTICA DE COHESIÓN

Os recursos para a cohesión económica, social e territorial dispoñibles para compromisos orzamentarios no período 2021-2027 dentro do marco financeiro plurianual ascenden a 330.235 millóns de euros en prezos de 2018, para o FEDER, o FSE+ e o Fondo de Cohesión, e a 7.500 millóns de euros en prezos de 2018 para o Fondo de Transición Xusta. Os recursos do FTX complétanse con 10.000 millóns de euros que constituirán ingresos externos procedentes do Instrumento Europeo de Recuperación (Next Generation-EU), e como tales, poñeranse a disposición no período 2021-2023. En definitiva, os recursos totais da Política de Cohesión para o período 2021-2027 ascende a 347.735 millóns de euros (prezos de 2018).

Ademais da perspectiva por tipo de fondo, os **recursos do MFP para a política de cohesión** destínanse a dous obxectivos: Inversión en emprego e crecemento e cooperación territorial europea (Interreg). Así, os recursos de MFP destinados ao **obxectivo «Investimento en crecemento e emprego»** ascenderán a un total de 339.685 millóns de euros (a prezos de 2018) e asignaranse do seguinte xeito:

- a) 202.227 millóns EUR para as rexións menos desenvolvidas;
- b) 47.772 millóns EUR para as rexións en transición;
- c) 27.203 millóns EUR para as rexións máis desenvolvidas;
- d) 42.556 millóns EUR para os Estados membros que reciben axudas do Fondo de Cohesión (dos que 10.000 millóns EUR destinaranse ao Mecanismo «Conectar Europa»);
- e) 1.928 millóns EUR en concepto de financiamento adicional para as rexións ultra-periféricas;
- f) 500 millóns EUR para investimentos interrexionais en innovación.
- g) 17.500 millóns EUR para o Fondo de Transición Xusta (7.500 do MFP e 10.000 millóns de euros procedentes do Instrumento Europeo de Recuperación)

Por outro lado, os recursos procedentes do FEDER correspondentes á **obxectivo «Cooperación territorial europea»** ascenderán a un total de 8.050 millóns EUR e asignaranse como segue:

- a) 5.812 millóns EUR para a cooperación transfronteiriza marítima e terrestre;
- b) 1.466 millóns EUR para a cooperación transnacional;
- c) 490 millóns EUR para a cooperación interrexional;

- d) 281 millóns EUR para a cooperación coas rexións ultraperiféricas.

Táboa 2. Recursos da Política de Cohesión 2021-2027 por tipo de fondo. Millóns de euros a prezos de 2018

Fondo	MFP	NGEU	TOTAL
FEDER	200.360		200.360
FSE+	87.319		87.319
Fondo de Cohesión	42.556		42.556
Fondo de Transición Xusta	7.500	10.000	17.500
TOTAL	337.735	10.000	347.735

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

Táboa 3. Recursos da Política de Cohesión 2021-2027 por obxectivo. Millóns de euros a prezos de 2018

Obxectivos	MFP	NGEU	TOTAL
Obxectivo de inversión en emprego e crecemento	329.685	10.000	339.685
Rexións menos desenvolvidas	202.227		202.227
Rexións en transición	47.772		47.772
Rexións máis desenvolvidas	27.203		27.203
Fondo de Cohesión	42.556		42.556
Financiamento adicional rexión ultraperiféricas	1.928		1.928
Inversións interrexionales en innovación	500		500
Fondo de Transición Xusta	7.500	10.000	17.500
Obxectivo de Cooperación Territorial	8.050		8.050
Cooperación transfronteiriza	5.812		5.812
Cooperación transnacional	1.466		1.466
Cooperación interrexional	490		490
Cooperación coas rexións ultraperiféricas	281		281
TOTAL	337.735	10.000	347.735

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

A asignación financeira que recibirá España dentro dos recursos da Política de Cohesión, ascende a 32.178 millóns de euros (prezos de 2018), o que representa un 9,5 do total da UE. Dos fondos FEDER e FSE+ disporá do 10,7% (21.492 M€) e 11,3% (9.896 M€) do total, respectivamente, mentres que do Fondo Transición Xusta correspóndelle o 4,5% (790 M€). Por outro lado, a renda nacional bruta per cápita de España, medida en niveis de poder adquisitivo, supera o 92% da media per cápita da UE-27, e polo tanto España non é perceptor da axuda do Fondo de Cohesión.

Recentemente, o Ministerio de Hacienda y Función Pública comunicou a asignación por comunidade autónoma dos fondos europeos da política de cohesión para o obxectivo de inversión en emprego e crecemento (FEDER, FSE e FTX).

Galicia ten asignado un montante global de 2.896 millóns de euros a prezos de 2018 (3.261 millóns de euros a prezos correntes), distribuídos do seguinte xeito:

a) 1.892 millóns EUR do FEDER a prezos de 2018 (non inclúe a territorialización dos recursos asociados ao obxectivo de cooperación territorial europea).

b) 903 millóns EUR para o FSE+ a prezos de 2018, que representa o 32,3% do total dos fondos estruturais (FEDER e FSE+).

c) 101 millóns EUR do Fondo de Transición Xusta asignados ao territorio da provincia da Coruña.

En definitiva, a asignación a Galicia dos fondos estruturais (FEDER e FSE+), para o obxectivo de inversión en emprego e crecemento, é de 2.795 millóns de euros. En termos absolutos, é tras Andalucía a comunidade autónoma que recibe máis fondos.

O tramo rexional, correspondente á xestión da Comunidade Autónoma de Galicia na devandita asignación, é do 44,1%, o que significa que se programarán 834 millóns no programa operativo FEDER de Galicia 2021-2027 (940 M€ a prezos correntes) e 398 millóns de euros no programa operativo FSE+ de Galicia 2021-2027 (449 M€ a prezos correntes).

Respecto ao anterior período 2014-2020, no que os recursos asignados a Galicia ascenderon a 2.930 M€ a prezos correntes do período 2014-2020 (FEDER, FSE, Iniciativa de Emprego Xuvenil e FEAD) e a Xunta xestionou o 44,3% dos mesmos, tanto a asignación global como o montante xestionado pola Xunta no período 2021-2027 presentará un descenso próximo ao 5%.

En termos per cápita, Galicia recibirá 1.034€ por habitante para o conxunto do período 2021-2027 a prezos de 2018, un 59% superior á media do conxunto do Estado, e un 62,5% superior á media das rexións en transición.

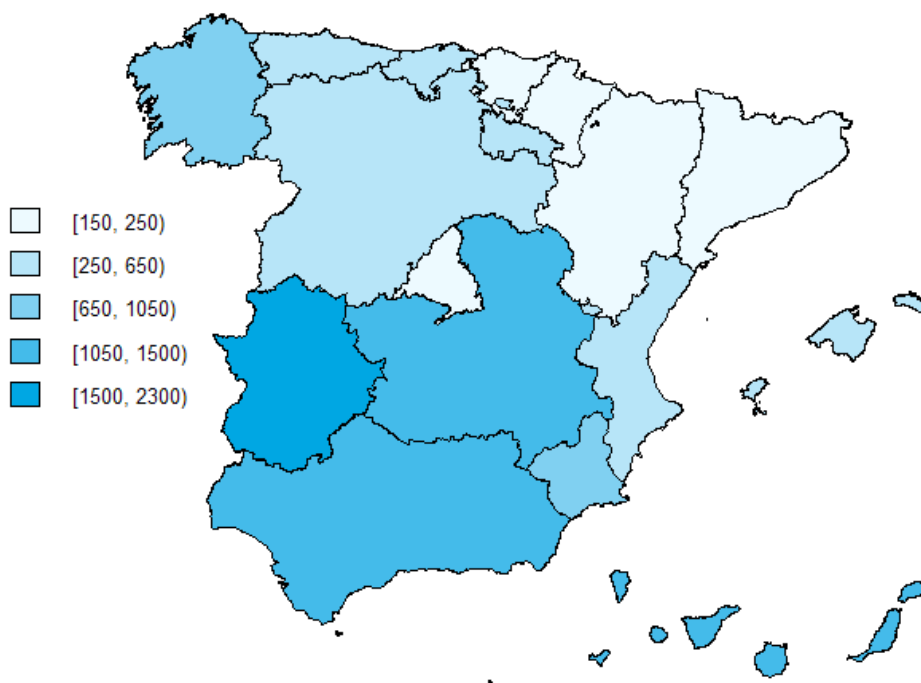
Táboa 4. Asignación territorial dos recursos da Política de Cohesión 21-27 para o obxectivo de inversión en emprego e crecemento

Tipoloxía de rexión	Comunidade autónoma	Asignación total prezos 2018 (M€)	Tramo rexional	Tramo Adm. Xeral do Estado	Poboación (millóns persoas)	Asignación per cápita € prezos 2018
Menos desenvolvidas	Estremadura	2.418	1.344	1.381	1,062	2.277
Menos desenvolvidas	Andalucía	11.277	5.535	7.175	8,478	1.330
Menos desenvolvidas	Cidade Autónoma de Melilla	96	45	63	0,084	1.134
Transición	Canarias	2.471	1.157	1.628	2,237	1.105
Menos desenvolvidas	Castela-a Mancha	2.182	1.069	1.390	2,046	1.067
Transición	Galicia	2.795	1.389	1.761	2,703	1.034
Menos desenvolvidas	Cidade Autónoma de Ceuta	87	40	58	0,084	1.034
Transición	Región de Murcia	1.092	508	723	1,505	726
	ESPAÑA	30.781	16.165	18.527	47,333	650
Transición	Principado de Asturias	518	395	189	1,019	509
Transición	Castilla y León	1.069	525	680	2,401	445
Transición	Comunidad Valenciana	2.194	1.063	1.410	5,029	436
Transición	Illes Balears	430	251	234	1,211	355
Transición	Cantabria	165	116	70	0,582	283
Transición	La Rioja	85	59	37	0,316	270
Máis desenvolvidas	Aragón	320	223	138	1,330	241
Máis desenvolvidas	Cataluña	1.821	1.241	811	7,652	238
Máis desenvolvidas	Comunidad de Madrid	1.309	892	583	6,747	194
Máis desenvolvidas	País Vasco	353	245	153	2,189	161
Máis desenvolvidas	Comunidad Foral de Navarra	98	68	43	0,657	150

Fonte: Ministerio de Hacienda y Función Pública

Deste xeito, reciben máis financiamento por habitante que Galicia, as rexións menos desenvolvidas, salvo Ceuta que é similar, e Canarias, que recibe un financiamento adicional por ser rexión ultraperiférica.

Mapa 2. Asignación territorial por habitante dos recursos da Política de Cohesión 21-27 para o obxectivo de inversión en emprego e crecemento

Fonte: Ministerio de Hacienda e Función Pública

OS PROGRAMAS REXIONAIS DE GALICIA DA POLÍTICA DE COHESIÓN 2021-2027

Programa FEDER de Galicia 21-27

O FEDER ten por obxecto reforzar a cohesión económica, social e territorial na Unión Europea corrixindo os desequilibrios entre as súas rexións. En 2021-2027, permitirá investir nunha Europa máis intelixente, máis ecolóxica, máis conectada e máis social que estea máis preto dos seus cidadáns.

O FEDER financia programas en réxime de responsabilidade compartida entre a Comisión Europea e as autoridades nacionais e rexionais dos Estados membros. As administracións dos Estados membros elixen que proxectos financiar e asumen a responsabilidade da súa xestión.

No período 2021-2027 e de conformidade cos obxectivos políticos da UE, o fondo apoiará os seguintes obxectivos específicos:

O desenvolvemento e mellora das capacidades de investigación e innovación, o apoio ás pequenas e medianas empresas, o desenvolvemento de capacidades para a especialización intelixente, a transición industrial e así como a dixitalización e a conectividade dixital.

O fomento da eficiencia enerxética e as enerxías renovables; a adaptación ao cambio climático; a resiliencia e a prevención do risco de catástrofes; o fomento do acceso á auga e dunha xestión hídrica sostible; o fomento da transición cara unha economía circular e eficiente no uso dos recursos; o fomento da protección e conservación da natureza, a biodiversidade e as infraestruturas ecolóxicas; por último, o fomento da mobilidade urbana multimodal sostible.

Máis conectadas mediante a desenvolvemento e reforzo dunha mobilidade sostible, resiliente, intelixente e intermodal.

Máis social, apoiando, fundamentalmente mediante infraestruturas, o emprego efectivo e integrador, a educación, as capacidades, a inclusión social e a igualdade de acceso á asistencia sanitaria, así como a mellora do papel da cultura e o turismo sostible.

Máis preto dos cidadáns, apoiando o desenvolvemento social, económico e medioambiental integrado e inclusivo en zonas urbanas e non urbanas.

En base ao seu grao de desenvolvemento, todas as rexións e Estados membros concentrarán o apoio nunha Europa máis competitiva e intelixente (obxectivo político — OP 1), así como nunha transición máis ecolóxica e con baixas emisións de carbono cara a unha economía neutra desde o punto de vista do clima e unha Europa resiliente (OP2). No caso de Galicia, deberá asignar como mínimo, o 40 % dos seus recursos do FEDER ao OP 1, e, como mínimo, o 30 % ao OP 2.

Ademais, todas as rexións e Estados membros tamén concentrarán polo menos o 8 % da súa asignación ao desenvolvemento urbano, e tamén se espera que as operacións no marco do FEDER contribúan co 30 % da dotación financeira global aos obxectivos climáticos.

No momento do peche deste documento o programa FEDER de Galicia 21-27 non está aprobado polo que a información que se presenta a continuación corresponde ao último borrador do programa enviado á Comisión. O programa definitivo podería sufrir algunha modificación.

O importe do programa FEDER de Galicia 21-27 ascende a 940 millóns de euros en termos correntes. Sen considerar a asistencia técnica o importe é de 904 millóns de euros. Se temos en conta os obxectivos políticos este importe repártese do seguinte xeito:

Un 44,3% dos recursos destínanse ao OPI, unha Europa máis competitiva e intelixente, promovendo unha transformación económica innovadora e intelixente e unha

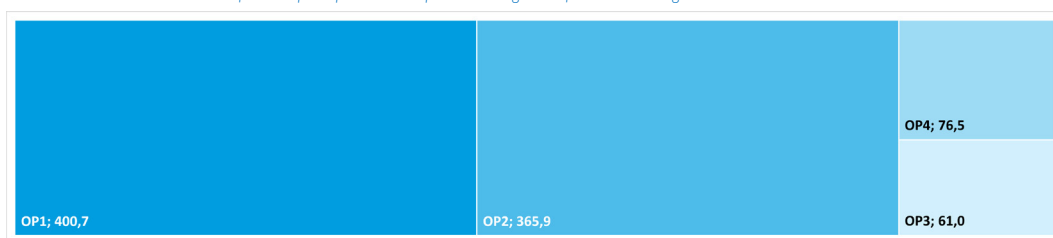
conectividade rexional ás tecnoloxías da información e das comunicacións; isto supón un importe de 400,7 millóns de euros

○ OP2, unha Europa máis verde, baixa en carbono, en transición cara a unha economía con cero emisións netas de carbono e resiliente, promovendo unha transición enerxética limpa e equitativa, o investimento verde e azul, a economía circular, a mitigación e adaptación ao cambio climático, a prevención e xestión de riscos e a mobilidade urbana sustentable; dispón dunha asignación de 365,9 millóns de euros. Isto supón o 40,5% do total

○ 6,7% dos recursos destínase ao OP3, unha Europa máis conectada, mellorando a mobilidade, cun importe de 61 millóns de euros

Por último, o OP4, unha Europa máis social e inclusiva, por medio da aplicación do alicerce europeo de dereitos sociais, supón o 8,5% do programa ao financiar proxectos por un valor de 76,5 millóns de euros.

Gráfico 7. Importe por obxectivo político da asignación financeira do Programa FEDER Galicia 21-27

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

○ programa distribúe o financiamento en 14 obxectivos específicos que son os seguintes:

OE11. O desenvolvemento e a mellora das capacidades de investigación e innovación e a implantación de tecnoloxías avanzadas: 151,0 millóns de euros

OE12. O aproveitamento das vantaxes da dixitalización para os cidadáns, as empresas, as organizacións de investigación e as administracións públicas: 169,7 millóns de euros

OE13. O reforzo do crecemento sostible e a competitividade das PEMES e a creación de emprego nestas, tamén mediante investimentos produtivos: 80,0 millóns de euros

OE21. O fomento da eficiencia enerxética e a redución das emisións de gases de efecto invernadoiro: 159,1 millóns de euros

OE22. O fomento das enerxías renovables de conformidade coa Directiva (UE) 2018/2001, en particular os criterios de sustentabilidade que se detallan nela: 33,0 millóns de euros

OE23. O desenvolvemento de sistemas, redes e equipos de almacenamento de enerxía intelixentes á marxe da rede transeuropea de enerxía (RTE E): 7,0 millóns de euros

OE24. O fomento da adaptación ao cambio climático, a prevención do risco de catástrofes e a resiliencia, tendo en conta os enfoques baseados nos ecosistemas: 52,9 millóns de euros

OE25. O fomento do acceso á auga e dunha xestión hídrica sostible: 85,0 millóns de euros

OE26. O fomento da transición cara a unha economía circular e eficiente no uso de recursos: 7,5 millóns de euros

OE27. O fomento da protección e a conservación da natureza, a biodiversidade e as infraestruturas ecolóxicas (en diante, «infraestruturas verdes»), tamén nas zonas urbanas, e a redución de toda forma de contaminación: 21,5 millóns de euros

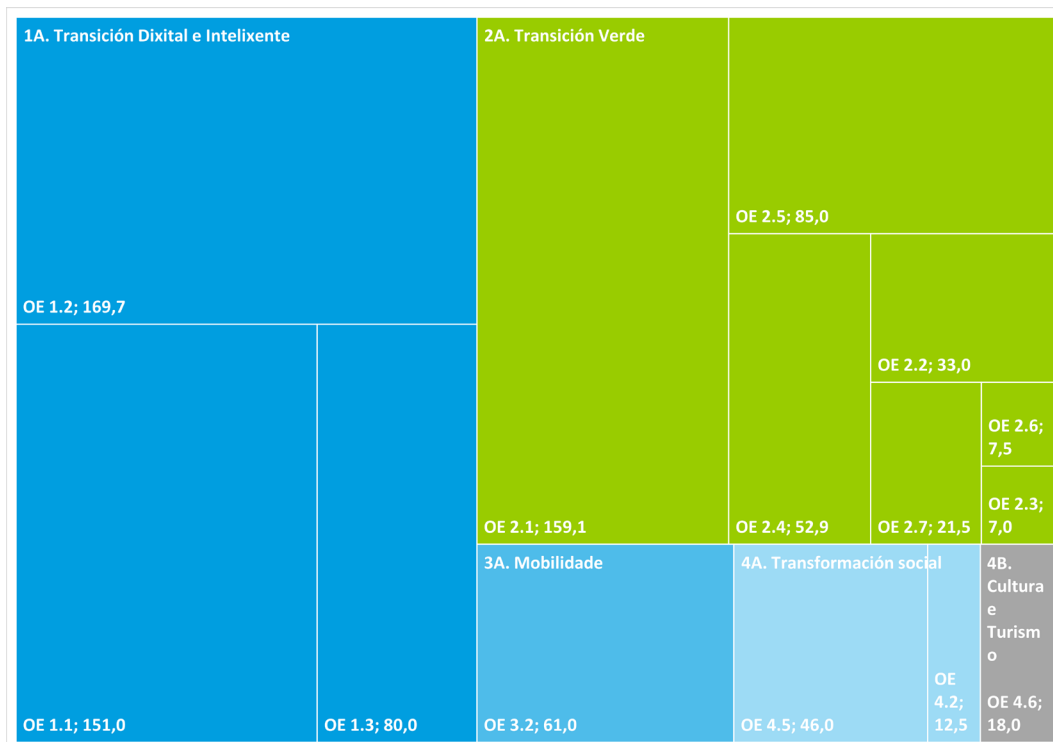
OE32. O desenvolvemento e o reforzo dunha mobilidade sostible, resistente ao cambio climático, intelixente e intermodal a escala nacional, rexional e local, que inclúe a mellora do acceso á RTE T e da mobilidade transfronteiriza: 61,0 millóns de euros

OE42. A mellora do acceso igualitario a servizos inclusivos e de calidade no ámbito de educación, formación e aprendizaxe permanente mediante o desenvolvemento de infraestruturas accesibles, inclúe fomento de resiliencia da educación e formación en liña e a distancia: 12,5 millóns de euros

OE45. A garantía da igualdade de acceso á asistencia sanitaria, reforzando a resiliencia dos sistemas sanitarios, incluída atención primaria, e fomentando a transición da asistencia institucional á asistencia nos ámbitos familiar e local: 46,0 millóns de euros

OE46. O reforzo do papel da cultura e o turismo sostible no desenvolvemento económico, a inclusión social e a innovación social: 18,0 millóns de euros

Gráfico 8. Importe por prioridade e obxectivo específico da asignación financeira do Programa FEDER Galicia 21-27

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

Programa FSE+ Galicia 21-27

O novo FSE+ seguirá sendo o principal instrumento da UE para investir nas persoas: abordar as consecuencias socioeconómicas da pandemia de COVID-19, promover altos niveis de emprego, construír protección social e desenvolver unha forza laboral capacitada e resiliente lista para a transición a unha economía verde e dixital.

Cos recursos dispoñibles para o FSE+ se apoiará a implementación do Piar Europeo de Dereitos Sociais, proclamado conxuntamente polo Consello, o Parlamento Europeo e a Comisión, como a folla de ruta da UE para responder aos desafíos sociais en Europa. Así, o FSE+ axudará ás persoas, ás rexións e aos Estados membros a afrontar distintos retos, desde a recuperación da pandemia actual ata o cumprimento dos obxectivos da UE en materia de emprego, inclusión social, educación e clima.

O FSE+ integra o antigo Fondo Social Europeo (FSE), a Iniciativa de Emprego Xuvenil (YEI), o Fondo de Axuda Europea para os Máis Desfavorecidos (FEAD) e o Programa da UE para o Emprego e a Innovación Social (EaSI), o que permite utilizar os fondos da maneira máis eficiente e coherente posible. Investirá nas seguintes áreas prioritarias:

Apoiar á mocidade que se veu particularmente afectada pola crise da COVID-19, deste xeito, os recursos do FSE+ axudarán a que atopen unha cualificación, un traballo de boa calidade e a mellorar a súa educación e formación.

Axudar aos nenos necesitados mediante a asignación de recursos do FSE+ a accións específicas para combater a pobreza infantil e apoiar aos máis vulnerables da sociedade que sofren perdas de emprego e redución de ingresos, incluída a provisión de alimentos e asistencia material básica aos máis desfavorecidos.

Recapacitar e capacitar ás persoas para a transición a unha economía verde e dixital.

Creación de capacidade para interlocutores sociais e organizacións da sociedade civil.

Cooperación transnacional para promover a innovación social na UE.

Apoio directo pola Comisión Europea á innovación social no marco do capítulo Emprego e Innovación Social (EaSI).

No que se refire á concentración temática, os Estados membros asignarán polo menos o 25 % dos seus recursos do capítulo do FSE+ en réxime de xestión compartida, aos obxectivos específicos relacionados co ámbito estratéxico da inclusión social. Ademais, un mínimo do 5 % dos seus recursos para apoiar as accións específicas e as reformas estruturais necesarias para loitar contra a pobreza infantil. Por último, asignarase polo menos un 3% a facer fronte á privación material mediante alimentos e/ou a prestación de asistencia material básica ás persoas máis desfavorecidas, en particular aos menores, e establecer medidas de acompañamento que apoiem a súa inclusión social.

Ao igual que sucede co FEDER 2014-2020 o programa FSE+ de Galicia 2014-2020 non está aprobado, polo que a información que se presenta a continuación corresponde ao último borrador do programa enviado á Comisión. O programa definitivo podería sufrir algunha modificación.

O importe do programa FSE+ de Galicia 2014-2020 ascende a 449 millóns de euros en termos correntes. Sen considerar a asistencia técnica o importe é de 431,3 millóns de euros. Todas as actuacións están encaixadas no obxectivo político 4 e se temos en conta as prioridades este importe repártese do seguinte xeito (as porcentaxes non teñen en conta a asistencia técnica):

Un 25,9% dos recursos destínanse á prioridade 1: Emprego, adaptabilidade, emprendemento e economía Social, isto supón un importe de 111,7 millóns de euros

Á prioridade 2: Inclusión social e loita contra a pobreza, asígnanselle 109,3 millóns de euros. Isto supón o 25,4% do total

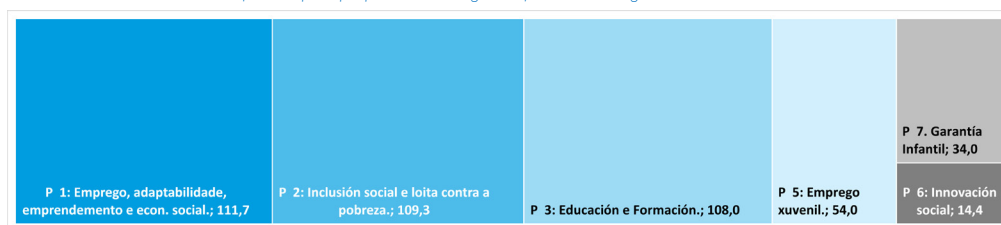
○ 25,0% dos recursos destínase á prioridade 3: Educación e Formación, cun importe de 108 millóns de euros

A prioridade 5: Emprego xuvenil, supón o 12,5% do programa ao financiar proxectos por un valor de 54,0 millóns de euros.

○ 3,3% dos recursos destínase á prioridade 6: Innovación social, cun importe de 14,4 millóns de euros

Por último, a prioridade 7: Garantía Infantil, supón o 7,9% do programa ao financiar proxectos por un valor de 34,0 millóns de euros.

Gráfico 9. Importe por prioridade da asignación financeira do Programa FSE+ Galicia 21-27

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

○ programa distribúe o financiamento en 14 obxectivos específicos que son os seguintes:

OE 4a. Eficacia dos mercados de traballo e o acceso ao emprego de calidade: 139,6 millóns de euros

OE 4b. Modernizar institucións e servizos do mercado de traballo: 31,8 millóns de euros

OE 4c. Promover unha participación equilibrada de xénero no mercado de traballo: 22,7 millóns de euros

OE 4d. Promover adaptación dos traballadores: 3,0 millóns de euros

OE 4e. Mellorar a calidade, inclusividade, eficacia e pertinencia para o mercado laboral dos sistemas de educación y formación: 12,0 millóns de euros

OE 4f. Promover a igualdade de acceso a unha educación e unha formación de calidade e inclusivas: 90,0 millóns de euros

OE 4g. Promover a aprendizaxe permanente: 6,0 millóns de euros

OE 4h. Fomentar a inclusión activa: 58,3 millóns de euros

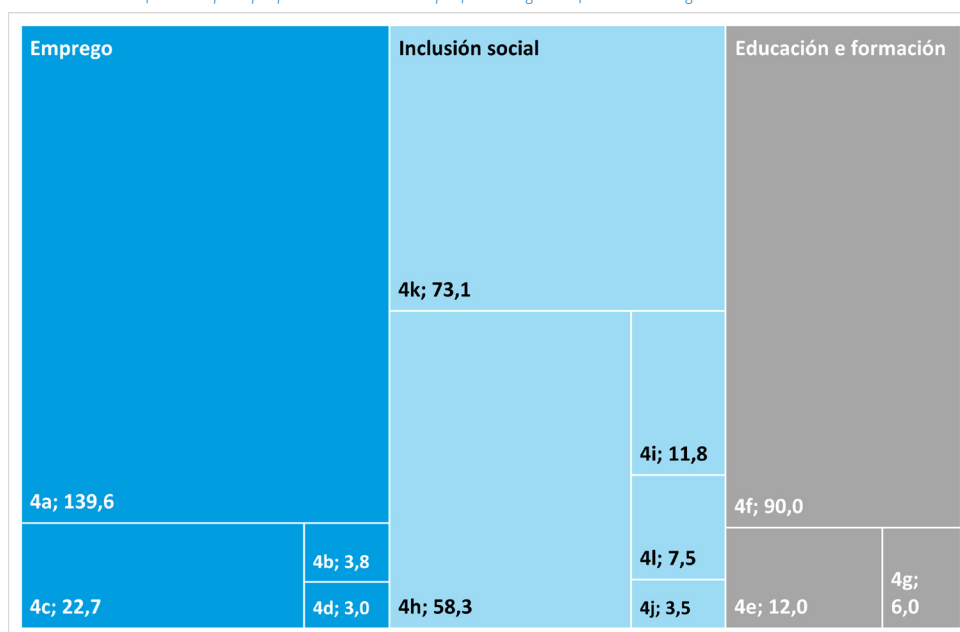
OE 4i. Integración socioeconómica de nacionais de terceiros países: 11,8 millóns de euros

OE 4j. Integración socioeconómica de poboación marxinada: 3,5 millóns de euros

OE 4k. Igualdade de acceso a servizos de calidade, servizos sociais e sanitarios: 73,1 millóns de euros

OE 4l. Integración social de persoas en risco de exclusión social: 7,5 millóns de euros

Gráfico 10. Importe por prioridade e obxectivo específico da asignación financeira do Programa FSE+ Galicia 21-27

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

Fondo de Transición Xusta (FTX)

O Fondo de Transición Xusta é un instrumento clave para apoiar aos territorios máis afectados pola transición cara á neutralidade climática, proporcionándolles un apoio a medida. Aplícase en réxime de xestión compartida, no marco xeral da política de cohesión.

O Fondo mitigará os custos socioeconómicos provocados pola transición climática, apoiando a diversificación económica e a reconversión dos territorios afectados. Isto implica o apoio aos investimentos produtivos en pequenas e medianas empresas, a creación de novas empresas, a investigación e a innovación, a rehabilitación ambiental, a enerxía limpa, a mellora das capacidades e a reciclaxe dos traballadores, a asistencia na procura de

emprego e programas de inclusión activa dos solicitantes de emprego, así como a transformación das actuais instalacións con altas emisións de carbono, cando estes investimentos dean lugar a importantes recortes de emisións e á protección do emprego.

O importe asignado a Galicia ascende a 111 millóns de euros en termos correntes, a provincia da Coruña figura como unha prioridade dentro do Programa de Transición xunta. No seguinte mapa móstranse as provincias que reciben financiamento do programa:

Mapa 3. Provincias con financiación do Fondo de Transición Xunta

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

Todas as actuacións da prioridade da Coruña clasifícanse en cinco subprioridades que se describen a continuación xunto co seu importe:

Un 11,7% dos recursos destínanse á subprioridade 1: Transformación ecolóxica da industria e fomento da mobilidade sustentable, a economía circular e a eficiencia enerxética, cun importe de 13 millóns de euros

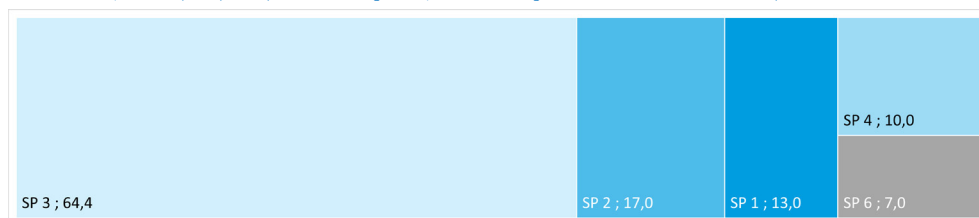
A subprioridade 2: Impulso á cadea de valor das enerxías renovables, o autoconsumo, o almacenamento enerxético e o hidróxeno renovable dispón dunha asignación de 17 millóns de euros. Isto supón o 15,3% do total

O 57,8% dos recursos destínase á subprioridade 3: Impulso a PEMES e proxectos empresariais tractores para a diversificación económica dos territorios, o importe ascende a 64,4 millóns de euros

A subprioridade 4: Fomento da investigación, desenvolvemento e innovación (I+D+i), a integración das TIC e a transformación dixital dispón dunha asignación de 10 millóns de euros. Isto supón o 9,0% do total

Por último, o 6,3% dos recursos destínase á subprioridade 6: Impulso a infraestruturas sociais, a economía social e iniciativas de formación e cualificación, isto supón un importe de 7 millóns de euros

Gráfico 11. Importe por subprioridade da asignación financeira do Programa de Transición Xusta 21-27 da prioridade da Coruña

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

IV.5. ALIÑAMENTO DOS ORZAMENTOS XERAIS DA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA COS OBXECTIVOS DE DESENVOLVEMENTO SUSTENTABLE

No exercicio 2021 presentouse por primeira vez a vinculación dos Orzamentos da Comunidade Autónoma aos 17 obxectivos de desenvolvemento sustentable da Axenda 2030. Continuando coa labor iniciada no 2021, incorpórase de novo aos orzamentos do ano 2023 un informe de aliñamento, que permite valorar como contribuirán as partidas orzamentarias á consecución dos obxectivos marcados polas Nacións Unidas.

Ilustración 1. Obxectivos de desenvolvemento sustentable definidos por Nacións Unidas

Fonte: Nacións Unidas

O principal obxectivo do informe é reflectir a relación entre os 17 ODS e as políticas e programas orzamentarios previstos nos Orzamentos Xerais da Comunidade autónoma de Galicia para o ano 2023.

O Informe circunscribese ás entidades con orzamento limitativo e refírese aos estados de gastos dos Orzamentos consolidados. Ademais, realízase en termos de políticas e programas de gasto.

Para determinar o grao de contribución de cada política de gasto no logro dos ODS, identificáronse en primeiro lugar os ODS que teñen unha relación directa coas actuacións contempladas dentro de cada unha das políticas. Para o citado análise identificamos as políticas de gasto coas prioridades de actuación que recolle o Plan Estratéxico de Galicia 2022-2030 (1); e o nivel de análise levouse a cabo ao detalle de proxecto, observando a conexión das actuacións de cada un deles coas metas específicas recollidas en cada ODS. En concreto, levouse a cabo o aliñamento de máis de 2.400 proxectos, recollidos en 113 programas de gasto, clasificados á súa vez nas 21 prioridades de actuación do Plan Estratéxico de Galicia 2022-2030.

Para facilitar a análise, os resultados se amosan tendo en conta os tres alicerces que sustentan o Desenvolvemento Sustentable, que son: o crecemento económico inclusivo, o benestar e xustiza social e a protección do medio ambiente. Estes tres alicerces enmárcanse ademais nunha dimensión institucional, configurada como elemento de cohesión que posibilita o desenvolvemento das políticas orientadas ao logro dos obxectivos da Axenda 2030.

1

Aprobado no Parlamento de Galicia o 14 de setembro de 2022.

Cada unha das dimensións concentra por tanto varios ODS dos 17 previstos da Axenda 2030.

Ilustración 2. Dimensións diferenciadas dentro do conxunto dos ODS

Fonte: Nacións Unidas

Unha vez diferenciadas as catro dimensións fundamentais nas que se basea o desenvolvemento sustentable, lévese a cabo unha análise de cada unha delas, amosando as prioridades de actuación e os programas de gasto vinculados a cada unha, cos seus importes correspondentes.

No informe completo de aliñamento, dentro da análise de cada dimensión, realízase unha avaliación máis detallada de cada un dos ODS, tendo en conta as principais metas que establecen as Nacións Unidas para a consecución dos obxectivos, así coma un pequeno diagnóstico da situación actual de Galicia en cada ámbito de actuación.

No que se refire aos principais resultados, o **95% do orzamento está aliñado cos ODS**, un 69% na dimensión social, un 15% na económica, o 9% na medioambiental e un 2% na institucional.

Cadro 9: Aliñamento dos orzamentos 2023 coas dimensións da Axenda 2030

	2023	%sobre o total
Dimensión Social	8.750.761.879	69%
Dimensión económica	1.834.531.730	15%
Dimensión medioambiental	1.108.442.958	9%
Dimensión institucional	239.475.243	2%
Non aliñado	687.104.778	5%
	12.620.316.588	

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

Se temos en conta cada un dos ODS, o reparto do orzamento quedaría da seguinte maneira:

Cadro 10: Reparto do orzamento entre os 17 ODS

	Obxectivos de desenvolvemento sustentable	Orzamento 2023	% sobre o total
	1. Fin da pobreza	63.250.239	0,5%
	2. Fame cero, nutrición e agricultura sustentable	116.907.398	0,9%
	3. Vida saudable e benestar	4.936.673.107	39,1%
	4. Educación de calidade	2.645.439.947	21,0%
	5. Igualdade de xénero	56.662.358	0,4%
	6. Auga limpa e saneamento	67.757.703	0,5%
	7. Enerxía asequible e sustentable	182.645.930	1,4%
	8. Traballo decente e crecemento económico	957.057.633	7,6%
	9. Industria, innovación e infraestruturas	877.474.097	7,0%
	10. Redución das desigualdades	931.828.830	7,4%
	11. Cidades e comunidades sustentables	363.608.625	2,9%
	12. Produción e consumo responsables	46.357.353	0,4%
	13. Acción polo clima	222.290.247	1,8%
	14. Vida submarina	97.231.076	0,8%
	15. Vida dos ecosistemas terrestres	128.552.024	1,0%
	16. Paz, xustiza e institucións sólidas	225.851.873	1,8%
	17. Alianzas para cumprir os obxectivos	13.623.370	0,1%
	Non aliñado	687.104.778	5,4%
	Total	12.620.316.588	

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

O ODS 3, relacionado coa vida saudable e o benestar, é o ODS que concentra a maior contía respecto do total (máis dun 39%), seguido polo ODS 4 relacionado coa educación e a formación (máis dun 21%), ambos ODS pertencentes á dimensión social.

A información máis detallada pode consultarse no Informe completo de “Aliñamento dos Orzamentos da Comunidade Autónoma de Galicia coa Axenda 2030.

IV.6. DISTRIBUCIÓN POR CONSELLERÍAS E ORGANISMOS ESTATUTARIOS

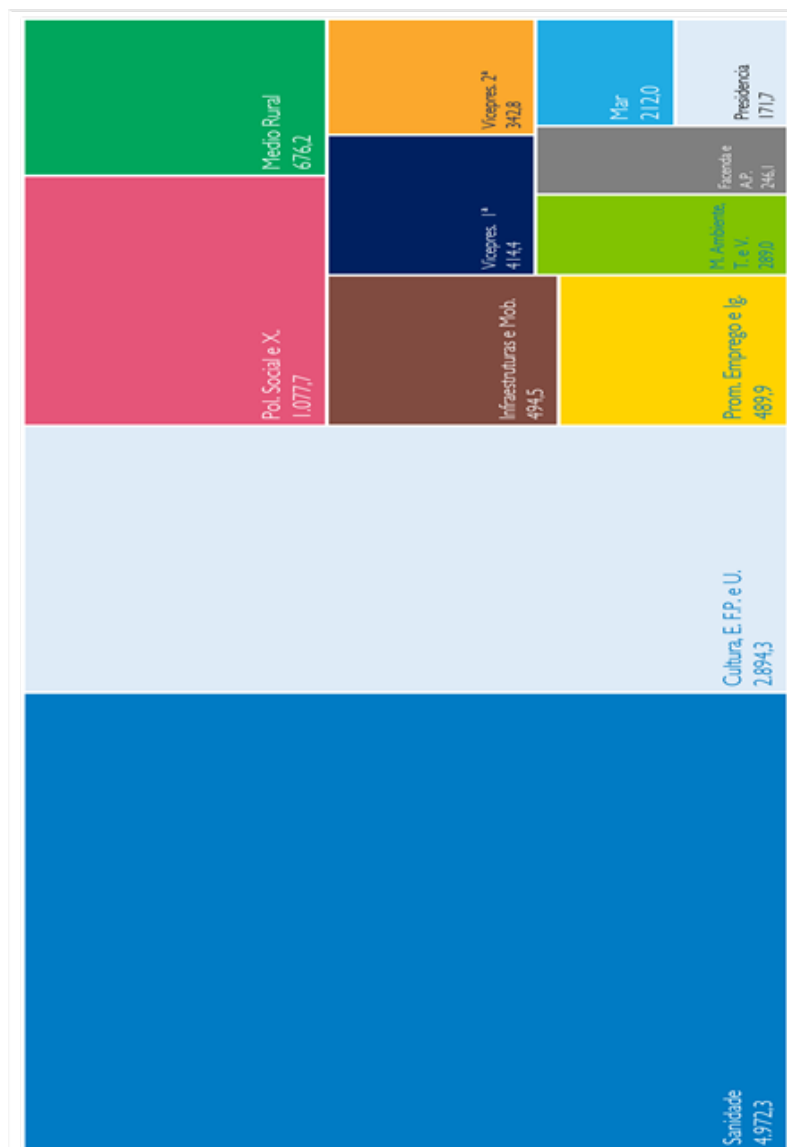
O cadro recollido de seguido mostra as variacións do orzamento consolidado da administración xeral, no que se refire ao gasto non financeiro. En termos absolutos, as consellerías de mais peso seguen a ser as que desenvolven as grandes políticas de gasto correspondentes a prestación de servizos públicos básicos como sanidade, educación e cultura e política social. A tendencia é que estas consellerías sigan gañando peso, dado o seu carácter básico.

Con todo, neste exercicio a consellería que mais medra respecto ao orzamento consolidado é a Vicepresidencia segunda e Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes, cun 21,9%. As seguintes que mais medran son a Consellería de Política Social e Xuventude, nun 16,1% e a Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade nun 14,3% e a Vicepresidencia primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación cun 12,3%.

As consellerías mais grandes crecen en xeral en torno a media, o 8,3%. Así a Consellería de Sanidade medra un 8,4% e a de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidade un 5,2%. Por enriba sitúase a Consellería de Política Social e Xuventude que medra un 16,1% como xa se comentou anteriormente. Con todo, as diferencias en termos absolutos mais grandes concéntranse nestas consellerías, Sanidade medra 383 millóns de euros, Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades 143 millóns e Política Social 149 millóns de euros.

En canto aos entes instrumentais medra a Axencia Galega de Innovación nun 4,9%, a Axencia Galega de Desenvolvemento Rural nun 21,0% e o Instituto Galego de Vivenda e Solo nun 13,9% e sobre todo o Instituto Enerxético de Galicia nun 46,8%. Todas elas son beneficiarias do acervo investidor, de xeito que a maioría recibe fondos para financiar proxectos de reactivación, tanto fondos REACT-EU como novos provenientes do MRR. Así mesmo a Axencia Galega de Infraestruturas medra un 4,8% mantendo o esforzo investidor destes últimos anos.

Gráfico 12 Distribución por consellerías

Cadro 10: Reparto do orzamento por consellerías

	2022	2023	DIFERENCIA	TV 21/20
04 - PRESIDENCIA DA XUNTA DE GALICIA	33.561	36.960	3.399	10,1%
306.04 - AXENCIA DE TURISMO DE GALICIA	126.027	134.691	8.663	6,9%
TOTAL PRESIDENCIA	159.588	171.650	12.062	7,6%
05 - VICEPRESIDENCIA 1ª E CONSELLERÍA DE ECONOMÍA, INDUSTRIA E INNOVACIÓN	53.748	67.751	14.003	26,1%
107.05 - INSTITUTO GALEGO DO CONSUMO E DA COMPETENCIA	6.803	7.163	361	5,3%
304.05 - AXENCIA GALEGA DE INNOVACION	144.920	152.044	7.123	4,9%
405.05 - INSTITUTO GALEGO DE PROMOCIÓN ECONÓMICA	104.161	108.538	4.378	4,2%
407.05 - INSTITUTO ENERXÉTICO DE GALICIA	53.720	78.887	25.167	46,8%
TOTAL VICEPRESIDENCIA PRIMEIRA	363.352	414.383	51.031	14,0%
06 - VICEPRESIDENCIA 2ª E CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA, XUSTIZA E DEPORTES	292.346	331.097	38.751	13,3%
105.06 - ACADEMIA GALEGA DE SEGURIDADE PÚBLICA	3.229	3.507	279	8,6%
402.06 - AXENCIA GALEGA DE EMERXENCIAS	8.207	8.206	-1	0,0%
TOTAL VICEPRESIDENCIA SEGUNDA	303.782	342.810	39.028	12,8%
07 - CONSELLERÍA DE FACENDA E ADMINISTRACIÓN PÚBLICA	26.505	28.308	1.804	6,8%
101.07 - ESCOLA GALEGA DE ADMINISTRACIÓN PÚBLICA	4.183	4.673	490	11,7%
102.07 - INSTITUTO GALEGO DE ESTATÍSTICA	4.677	5.001	325	6,9%
303.07 - AXENCIA PARA A MODERNIZACION TECNOLOXICA DE GALICIA	201.751	189.487	-12.264	-6,1%
305.07 - AXENCIA TRIBUTARIA DE GALICIA	15.871	17.498	1.627	10,2%
404.07 - CONSELLO ECONÓMICO E SOCIAL	1.038	1.082	44	4,2%
TOTAL FACENDA E ADMINISTRACIÓN PÚBLICA	254.026	246.050	-7.976	-3,1%
08 - CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE TERRITORIO E VIVENDA	133.627	143.329	9.703	7,3%
111.08 - INSTITUTO DE ESTUDOS DO TERRITORIO	5.597	5.550	-46	-0,8%
201.08 - INSTITUTO GALEGO DA VIVENDA E SOLO	123.041	140.160	17.119	13,9%
TOTAL MEDIO AMBIENTE TERRITORIO E VIVENDA	262.265	289.040	26.775	10,2%
09 - CONSELLERÍA DE INFRAESTRUTURAS E MOBILIDADE	194.807	210.685	15.878	8,2%
302.09 - AXENCIA GALEGA DE INFRAESTRUTURAS	270.895	283.830	12.935	4,8%
TOTAL INFRAESTRUTURAS E MOBILIDADE	465.702	494.515	28.813	6,2%
10 - CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN, FORMACIÓN PROFESIONAL E UNIVERSIDADES	2.729.298	2.875.708	146.410	5,4%
301.10 - AXENCIA GALEGA DAS INDUSTRIAS CULTURAIS	22.186	18.612	-3.573	-16,1%
TOTAL CULTURA, EDUCACIÓN, FORMACIÓN PROFESIONAL E UNIVERSIDADES	2.751.484	2.894.321	142.837	5,2%
1.11 - CONSELLERÍA DE PROMOCIÓN DO EMPREGO E IGUALDADE	420.617	481.091	60.474	14,4%
110.11 - INSTITUTO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL DE GALICIA	6.616	7.426	810	12,2%
411.11 - CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS	1.272	1.376	104	8,2%
TOTAL PROMOCIÓN DO EMPREGO E IGUALDADE	428.505	489.893	61.388	14,3%
12 - CONSELLERÍA DE SANIDADE	88.126	103.047	14.921	16,9%
103 - SERVIZO GALEGO DE SAUDE	4.471.061	4.838.298	367.237	8,2%
308.12 - AXENCIA GALEGA PARA A XESTIÓN DO COÑECEMENTO EN SAÚDE	3.735	4.390	655	17,5%
309.12 - AXENCIA GALEGA DE SANGUE, ÓRGANOS E TECIDOS	25.786	26.580	794	3,1%
TOTAL SANIDADE	4.588.708	4.972.314	383.606	8,4%
13 - CONSELLERÍA DE POLÍTICA SOCIAL E XUVENTUDE	914.282	1.062.334	148.053	16,2%
307.13 - AXENCIA GALEGA DE SERVIZOS SOCIAIS	14.032	15.320	1.288	9,2%
TOTAL POLÍTICA SOCIAL E XUVENTUDE	928.314	1.077.655	149.341	16,1%
14 - CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL	467.921	498.441	30.520	6,5%
203.14 - FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA	65.129	58.799	-6.330	-9,7%
310.06 - AXENCIA GALEGA DA INDUSTRIA FORESTAL	16.877	15.261	-1.617	-9,6%
408.14 - AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVEMENTO RURAL	47.203	57.100	9.896	21,0%
409.14 - AXENCIA GALEGA DE CALIDADE ALIMENTARIA	41.929	46.561	4.632	11,0%
TOTAL MEDIO RURAL	639.060	676.161	37.101	5,8%
15 - CONSELLERÍA DO MAR	190.315	207.945	17.630	9,3%
410.15 - INSTITUTO TECNOLÓXICO PARA O CONTROL DO MEDIO MARIÑO	3.861	4.099	239	6,2%
TOTAL MAR	194.176	212.045	17.869	9,2%
TOTAL GASTO NO FINANCIERO CONSELLERÍAS	11.338.961	12.280.838	941.877	8,3%
01 - PARLAMENTO	20.646	21.369	723	3,5%
02 - CONSELLO DE CONTAS	7.923	8.320	397	5,0%
03 - CONSELLO DA CULTURA GALEGA	2.842	3.076	233	8,2%
20 - CONSELLO CONSULTIVO DE GALICIA	2.171	2.283	113	5,2%
21 - TRANSFERENCIAS A CORPORACIÓNS LOCAIS	135.714	148.924	13.210	9,7%
22 - DÉBIDA PÚBLICA DA COMUNIDADE AUTÓNOMA	74.000	110.300	36.300	49,1%
23 - GASTOS DE DIVERSAS CONSELLERÍAS	45.107	45.207	100	0,2%
TOTAL GASTO NO FINANCIERO	11.627.363	12.620.317	992.954	8,5%